

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI B E F Ö L D I H I R E I

B 1. kiadás 1959. április 10. 6 óra -- perc

A tihanyi biológusok érdekes megfigyelései az algákon

1959. április 10.

Az algatenyésztéssel, kutatással foglalkozó szakemberek körében az utóbbi időben gyakori vitát, nézeteltérést váltott ki az a jelenség, hogy az algák különféle alakú változatosságot mutatnak. A szakemberek közül egyesek ilyen különféle alakú változásokról új algfajtákra, mások rendellenességre következtettek.

Az algák külső változásaira a közelmúltban a tihanyi biológusoknak sikerült tudományos magyarázatot találni. A hosszas vizsgálsorozat alapján megállapították, hogy az életmód és a számos tényezőtől összetevődő külső körülmények hatására mennek végbe az algák utódain a különféle alakú elváltozások. A megfigyelők szerint az alakilag megváltozott algák nem külön fajtákhoz tartoznak. A tihanyi biológusok a tudományos megállapítást elősegíti az algakutatás problémáinak megoldását. /MTI/

-o-o-o-

Ötven ultrarövidhullámú rádiót szereznek fel az állami gazdaságokban

1959. április 10.

Az állami gazdaságok a hatékony irányítás elősegítésére mind szélesebb körben alkalmaznak ultrarövidhullámú adóvevő készülékeket. A Hortobágyi Állami Gazdaság központja és üzemegységei januárban kaptak hat ultrarövidhullámú rádiót. Jelenleg a baranyai igazgatóságban és hét gazdaságban szerelik a készülékeket. Rövidesen 17 készüléket kap az ország legnagyobb mezőgazdasági üzemé, a 44.000 holdas Lajta-Hansági Állami Gazdaság. Rádió-összeköttetést létesítenek a szabolcsi almatermelő üzemek között, valamint a kisterenyői, a mezőnyugyminályi, a hosszúhogyi és a mezőszilasi állami gazdaság üzemegységei között is. /MTI/

-o-o-o-

B 2. kiadás 1959. április 10. 6 óra 05 perc

Munkás- és agrárproletár-hagyományokat gyűjtenek Borsod megyében

1959. április 10.

Borsod-Abauj-Zemplén megyének számos olyan vidéke van, ahol az öregek még ma is szívesen elávenítik fel az apjuktól tanult régi szokásokat, dalokat és táncokat. Ezeknek a már feladásba kerülő népi hagyományoknak az összegyűjtésére és feldolgozására - a megyei tanács művelődésügyi osztályának javaslatára - az elmúlt évben 25 tagú munkaközösség alakult.

A munkaközösség tagjai - a Herman Otto Múzeum segítségével - Tokaj, Mikóháza, Miskolc és Hajkőz környékén, valamint az Ozd melletti Barkóvidéken - háromezer oldalsnyi helytörténeti és néprajzi anyagot gyűjtöttek. Ennek egy részét már feldolgozták és megküldik a megyei iskoláknak.

A néprajzkutatók az idén nagyjából munkás- és agrárproletár hagyományokat gyűjtenek. Mezőgazdasági környékén az egykori summások szokásait, dalait, kultúráját, Szikszón, Gőncön és Mezőcsátton pedig a népi kisiparból fennmaradt szokásokat és céh-rendszer hagyományait tanulmányozzák. Ezenkívül feldolgozzák a Borsod megyei vasút és vasutasság emléktárgyait, a diósgyőri, valamint a perrecesi munkás- és bányász-hagyományokat.

A kutatók munkájuk eredményéről beszámolnak a Borsodi Szemlében. /MTI/

-o-o-o-

Szántó-Kovács János emléket rendeznek

1959. április 10.

Hódmezővásárhelyen április 25 és május 2 között Szántó-Kovács János emléket rendez a MEDOSZ elnöksége. Hatvanöt esztendője, hogy a hódmezővásárhelyi kabikosok és földmunkások Szántó-Kovács János vezetésével szembeszálltak az elnyomókkal és eldördült a sortűz, amely felrazta és fokozott ellenállásra készítette a Viharsarok népet. A 65. évforduló alkalmából rendezett ünnepi héten tömeggyűlést tartanak, találkoztat rendeznek a veterán földmunkások számára, megkoszorúzzák a városi tanácsház falán elhelyezett emléktáblát, és a Szántó-Kovács János nevét viselő általános iskolán újabb emléktáblát lepleznek le. A MEDOSZ ez alkalommal két kiállítást rendez és az emlékhét műsorában kiváló szakszervezeti művészgyűjtések lépnek fel. /MTI/

-o-o-o-

B 3. kiadás 1959. április 10. 6 óra 10 perc

Móra- és Juhász-emlékekkel gazdagodott a szegedi Irodalmi Múzeum

1959. április 10.

Háromszáz Móra- és Juhász-emlékekkel gazdagodott a szegedi Irodalmi Múzeum. Az eddig nagyrészt még nyomtatásban meg nem jelent leveleket, verseket, kéziratokat dr. Domokos László ujságíró - aki az 1900-as évek elején a Szeged és vidéke című lapnál szoros barátságot kötött Juhász Gyulával és más szegedi írókkal - bocsátotta a múzeum rendelkezésére. /MTI/

-o-o-o-

A TERIMPEX 120 szarvasmarnát visz a milánói állatvásárra

1959. április 10.

Európa legnagyobb nemzetközi vágóállat-vásárait rendezik meg évenként Milanóban. Az idei, április 19-21-ig tartó vásáron részt vesz a TERIMPEX Kúkereskedelmi Vállalat is. Az Állatértékesítő Vállalat Mester utcai telepéről pénteken 120 hizlalt szarvasmarnát raknak vagonokba és indítanak utnak Milanóba, ahová a jövő hét keddjén érkeznek meg, hogy a vásár megnyitására a jószágok kipihenhessék az ut fáradalmait. A TERIMPEX egyébként Olaszországba és más európai üzletfeleikéretenként többszáz vágómarnát szállít. /MTI/

-o-o-o-

Acéldereglyéket szállítunk az Egyesült Arab Köztársaságnak

1959. április 10.

Az Egyesült Arab Köztársaság rendelésére nyolc, egyenként 150 tonnás acéldereglyét készít a Hajó-, Gép- és Kazánjavító Vállalat. A dereglyéket Latakia kikötőben használják majd. A kikötő még nem rendelkezik megfelelő darukkal, ezért a teher szállító hajók a kikötő öblének közepén lehorgonyoznak, s a rakományt dereglyékkel szállítják partra.

Az első két dereglyét április végére, a többi június 30-ig készíti el a gyár. /MTI/

-o-o-o-

MTI BELFÖLDI: HIREK

B 4. kiadás 1959. április 10. 6 óra 15 perc

Vasi dísznövényekkel szépítik az osztrák parkokat

1959. április 10.

Ausztriában szívesen díszítik a kerteket, parkokat a szomszédos Vas megyéből hozott virágokkal, dísznövényekkel. Az idén tavasszal már másodikban szállítottak a szombathegyi kertészeti Vállalattól hetvenezer forint értékű dísznövényt az osztrák városokba. Pár hét múlva megkezdődik a maskátli-export is. Tavaly ezer cseréppel külték a nyugati országokba, elsősorban Nyugat-Németországba. /MTI/

-o-o-o-

Pótolja első negyedévi elmaradását a kongresszusi versenyben a Kalibergyár

1959. április 10.

A Kalibergyár a márciusi jó eredmények ellenére első negyedévi termelési előirányzatát csak 89 százalékra teljesítette. Az elmaradás okait és a további tennivalókat a dolgozókkal a legutóbbi termelési tanácskozásokon ismertették.

A megbeszélés alapján elhatározták, hogy a kongresszusi versenyben legkésőbb június végéig pótolják elmaradásukat. Ezenkívül idei tervüket nyolc nappal előbb fejezik be, s 600.000 forinttal túlteljesítik.

A megemelt feladatok végrehajtásáról havonta tájékoztatják a dolgozókat és a verseny legjobbjait negyedévenként megjutalmazzák. /MTI/

-o-o-o-

Uj hűtőital - a fagyasztott must

1959. április 10.

A Debreceni Hűtőipari Vállalatnál új hűtőitalal kísérleteznek. Az ősszel nyolcvanezer kétdecis papírpohárban tokaj-hegyaljai mustot fagyasztottak, amit jelenleg minusz husz fokon tárolnak. A fagyasztott mustot nyáron hozták forgalomba. Ha a közönség megkedveli, akkor az idén lényegesen nagyobb mennyiséget fagyasztanak. /MTI/

-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1959. április 10. 6 óra 50 perc

Felállítják Martonvásáron a magyar mezőgazdasági tudomány ut-
törőinek szobrát

1959. április 10.

A Magyar Tudományos Akadémia martonvásári Mezőgazdasági Kutató Intézetének parkjában rövidesen felállítják Tessedik Sámuel, a magyar mezőgazdasági tudomány első kutatójának, Cserháti Sándornak, a magyar növénytermesztés Európaszerte ismert tudósának, valamint Baross Lászlónak, a bányai buza nemesítőjének mellszobrát. /MTI/

-o-o-o-

Orosz iparművészeti kiállítás nyílik Székesfehérvárott

1959. április 10.

Április 12-én, vasárnap a Székesfehérvári István Király Múzeumban kiállítás nyílik a régi orosz iparművészet magyarországi emlékeiből. Ez az első alkalom, hogy a Magyarországra került orosz iparművészeti emlékeket összeállítva, bemutatják. A kiállítás rendezéséhez az Iparművészeti Múzeum, az Országos Széchényi Könyvtár, az esztergomi Országos Művelődési Központ, a váci Vak Bottyán Múzeum, az ürömi ... Pavlova orosz szirtemplom gyűjteménye és könyvtára, a szentendrei ortodox szerb püspökség és számos budapesti magánjuttatott segítség. /MTI/

/ Alekszandra -o-o-o-

Csaknem két és félmillió forintot tettek takarékból a nyereség-
részeseidből az Egyesült Izzó dolgozói

1959. április 10.

Az Egyesült Izzó a múlt évi eredmények alapján 22 napi nyereségrészeseidést kapott. Az üzemi tanács legutóbbi ülésén a nyereségrészeseidés elosztásáról úgy határozott, hogy sport- és kulturális célokra, új bőségsé építésére tartalékolnak a pénzből, s a dolgozóknak 15 napi keresetnek megfelelő összeget juttatnak.

Az üzemből így nem egészen nyolc és félmillió forintot fizettek ki, amelyből csaknem két és félmillió forint került takarékból. /MTI/

-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B.3.kiadás 1959. április 10. 9 óra 10 perc

Automatizálással naponta ötszáz műszakot takarítanak meg a Borsodi Szénbányászati Trösztnél

1959. április 10.

A Borsodi Szénbányászati Tröszt üzemeiben tavaly kezdtek meg egyes bányagépek automatizálását. A kísérletek eredményeként a tröszt aknáinak mélyebben fekvő munkahelyeire levegőt juttató valamennyi ventilátor már önműködően üzemel. Négy bányüzemben kísérleteztek a osillék felszínre szállítását végző végtelen köteles vitlak automatizálásával. A tapasztalatok alapján az idén tervbe vették a teljes automatizálást, amellyel körülbelül nyolcvan szállítógépet üzemeltetnek majd önműködően. A szivattyúk automatikus működtetésére a fekevölgyi, nagy vízhozamu, bányüzemben végeztek kísérleteket. Itt az automatizált szivattyúk több hónap óta dolgoznak kifogástalanul. Az idén a tervek szerint huszonöt aknában negyven szivattyúegységet állítanak át önműködésüire.

Az automatizálási tervek megvalósításával naponta mintegy ötszáz műszakot takarítanak meg a tröszt üzemeiben. A felszabaduló munkaerőket termelő munkahelyen foglalkoztatják. /MTI/

- o -

Tejfeltöltő automata készült Szegeden

1959. április 10.

A Szegedi Vas-és Fémmipari Kézműipari Szövetkezetben tejfeltöltő automatát szerkesztettek. A gép önműködően poharakba tölti a tejt, majd lezárja a poharat. Kezeléséhez mindössze egy dolgozó szükséges. A gépet már több tejipari vállalat megrendelte. /MTI/

- o -

Tervező-és építésmérnökök segítsége a zalai termelészövetkezeteknek

1959. április 10.

Zala megye üzemeinek, építőipari vállalatainak építőmérnökei és tervezői jelentős segítséget nyújtanak az új termelészövetkezeteknek és szövetkezeti közlegeknek. A szövetkezetek vezetőinek alképzelési alapján készítik egyes gazdasági épületek és majorok építési tervét, valamint költségvetését. Az építési szakemberek részt vesznek az építkezések irányításában. Hozzáfogtak a helyi építőanyagok felkutatásához is. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B.9.kiadás 1959. április 10. 9 óra 10 perc

Ujabb automatizálás a komlói tröszt üzemeiben.
1959. április 10.

A Komlói Szénbányászati Tröszt villamossági üzeme a párthatározatot követően újabb munkaterületek automatizálására készít terveket. Már elkészült három akna szelölőztető ventilátorának és több nagyteljesítményű kompresszorának távirányítási, valamint egy automatikus vezérlésű kábelszállító tehergépkocsi terve. A ventilátorok távirányításával kilenc, a kábelszállító gépkocsival pedig tíz ember munkája szabadul fel. Ezekkel az automatizálásokkal évente 335.000 forint megtakarítást érnek el. /MTI/

- o -

Uj műhelyosarnok a Békéscsabai Forgácsoló Szerszámgyárban

1959. április 10.

A felszabadulás után üzembehelyezett Békéscsabai Forgácsoló Szerszámgyár terjeszkedését gátolta az üzemi melletti moosaras terület. A gyár vezetőinek javaslatára az in oványos részt a városból kihonított salakkal töltik fel. A már feltöltött területen a gyár dolgozóinak közös erőfeszítésével - köztük huszonegy ipari tanuló dícséretes tarsadalmi munkájával - negyvenhat méter hosszú és öt méterrel szélesebb műhelyosarnokot építettek. Az új vasbeton alapu épületben berendezett hat kisegítő műhelyben már megkezdték a munkát. /MTI/

- o -

Ösztöndíj-lap a Jászberényi Fémnyomó-és Lemezzárú Gyárban

1959. április 10.

A Jászberényi Fémnyomó-és Lemezzárúgyár vezetősége megállapította, hogy a következő években tíz jól képzett műszaki vezetőre lesz szükségük. Ezért a múlt évi többletnyereség tíz százalékából ösztöndíj-lapot létesítettek, amelyből rendszeresen támogatják azokat a Szolnok megyei fiatalokat, akik jelenleg az egyetemeken tanulnak és mérnöki avatásukat után az üzemben helyeskednek el. A fiatalok, tanulmányi eredményüktől függően, minden hónapban háromszáz forint támogatást kapnak. Szakmai gyakorlatukat az üzemben kell eltölteniük. /MTI/

- o -

8/16

MTI BELFÖLDI HIREK

B.lo.kiadás 1959. április 10. 9 óra 50 perc

Uj üzletek létesítését, a nyitvatartási idő meghosszabbítását és az áru házhozszállítását tervezik Miskolc munkáslakta területein

1959. április 10.

Miskolc város tanácsának kereskedelmi osztálya a munkáslakta helyzetéről megjelent párhuzarozat szellemében az érdekelte vállalatok dolgozóinak javaslatára, többéves intézkedési tervet készített a munkáslakta területek ellátásának jobb megszervezésére. A terv szerint a bolti hálózat fejlesztésére és áruellátásának megjavítására az üzemek dolgozóiból áruforgalmi bizottságokat szerveznek, amelyek negyedévenként megvizsgálják az üzletek áruellátását, árukészletét és intézkednek a hiányok pótlására. A miskolci és a diósgyőri kiskereskedelmi vállalatok a külső városrészek tizenkét üzletében bevezetik az áruk házhozszállítását. A külső területeken ugy szabályozzák az üzletek nyitvatartását, hogy a munkából hazatérő dolgozók vásárolhassanak. A diósgyőri nagyüzemek környékén a ruházati, a háztartási, a vas- és műszaki boltokat szombaton délután negy óráig, fizetési napokon pedig a szokásosnál két órával tovább akarják nyitvatartani. Tervezik azt is, hogy a Lenin Kohászati Művek I-es kapujánál tejosárdát, a könnyűgépgyárban büfét, a Sányári és a Bónis telepen, valamint Percsecsen és Diósgyőrött élelmiszer-, gyümölcs-, hus- és vegyesboltot nyitnak. Ezenkívül több boltot bővítenek, korszerűsítenek és árubemutatókat rendeznek. A munkáslakta részekén az italboltokat fokozatosan kisvendéglővé és minőségi borkóstolókká alakítják át. Diósgyőrött rövidesen ruházati, a pamutfonodában pedig háztartási és kozmetikai cikkek bemutatására kerül sor.

A több évre szóló intézkedési tervet jóváhagyására a tanács végrehajtó bizottsága elé terjesztik. /MTI/

- 0 -

Zenei hét Mosonmagyaróvárott

1959. április 10.

Mosonmagyaróvárott április 19-től 25-ig zenei hetet rendeznek. A megnyitó hangversenyen közreműködik Oroszagh Tibadar hegedűművész, a Zeneművészeti Főiskola tanára. A zenei heten szerepelnek a város ének- és zenekarai. /MTI/

- 0 -

MTI BELFÖLDI HIREK

B.11.kiadás 1959. április 10. 9 óra 15 perc

Hatvanegyféle cikket mutat be a Budapesti Ipari Vásáron az Ujszegedi Kender-Lenszövő Vállalat

1959. április 10.

Az Ujszegedi Kender-Lenszövő Vállalat hatvanegyféle, nagyrészt eddig még nem gyártott cikket mutat be a Budapesti Ipari Vásáron. Érdeklődésre tarthat számot a hazánkban még alig ismert falikárpit, amely a falfestést, illetve mintázást helyettesíti. A kender szövözetet filmnyomással, a lakások falmintáihoz hasonló díszítéssel látják el. Ebből az anyagból hétfélélt készítettek ezüst és más színnyomással. Az anyag alkalmas kulturtermek, mozik belső burkolására és dekorációs célra is. Ezenkívül számos újfajta szőnyeget, bútorszövetet, műszaki szövözetet, a többek között nylon- és tűzálló ponyvát, selyem banyahevedert mutatnak be. /MTI/

- 0 -

Több mint félmillió forint értékű társadalmi munkával szépitik Heves megyét

1959. április 10.

Heves megyében a helyi tömegszervezetek és a lakosság segítségével - elkészültek az idei város- és községfejlesztési tervek. Az összesített adatok szerint ebben az évben művelődésügyi intézményekre 1,126.000 forintot, az egészségügyi hálózat bővítésére 265.000 forintot, az ivóvízellátás megjavítására pedig 747.000 forintot költenek. A megye három városában, Egerben, Gyöngyösön és Hatvanban 1959-ben a tavalyinál egymillió forinttal költenek többet a városok szépitésére. Ezenkívül még az idén három új fürdőt, öt törpevizművet építenek a megyében mintegy 4.000 négyzetméternyi területet parkosítanak.

A tervek megvalósítását máris megkezdtek. A népfrentbizottságok által rendezett lakógyűléseken a lakosság jelentős értékű társadalmi munkát ajánlott fel. Gyöngyössolymoson például új művelődési otthon építéséhez fogtak hozzá és a lakosság máris több mint 100.000 forint értékű társadalmi munkával segítette az építkezést.

A népfrentbizottságok által szervezett társadalmi munka értéke 607.000 forint. Ez jelentősen meghaladja a múlt évben végzett társadalmi munka értékét. /MTI/

- 0 -

B.12.kiadás 1959. április 10. 10 óra — perc

A népfront-bizottság kezdeményezésére társadalmi munkával felújítják a sztálinvárosi szovjet hősi emlékművet

1959. április 10.

A sztálinvárosi népfront-bizottság kezdeményezésére társadalmi munkával felújítják a sztálinvárosi szovjet hősi emlékművet, amelynek sírkertjében negyven szovjet hősi halott nyugszik. A munkát külön bizottság irányítja. Az újjáépített hősi emlékművet a tervek szerint november 7-én avatják. /MTI/

- 0 -

Uj falusi orvosi rendelők Baranyában — Gondoskodnak az új tsz-dolgozók és családjaik egészségügyi ellátásáról

1959. április 10.

Baranya megyében a közös gazdaságok szaporodásával január óta mintegy 30.000-rel emelkedett az SZTK ellátásra jogosult termelészövetkezeti dolgozók és családtagjaik száma. A betegellátás zavartalan lebonyolításához a pécsi orvostudományi egyetem és a megyei kórház felajánlotta segítségét. Patronálják azokat a községeket, ahol a helybeli orvosok túl nagy az elfoglaltsága. A megyei tanácsal együttműködve brigádokat alakítanak, amelyek komplex szűrővizsgálatban részesítik az új tsz-dolgozókat és hozzátartozóikat. A szűrővizsgálat rövidesen megkezdődik a pécsi és a sellyei járásban. A megvizsgáltakról egészségügyi lapokat állítanak ki.

A falusi betegellátás javítására két járási székhelyen, Siklison és Szigetváron az idén újabb orvosi rendelőket nyitnak. /MTI/

- 0 -

A Győr-Sopron megyei KISZ-fiatalok a szocializmus építésének meggyorsításáért

1959. április 10.

A szocializmus építésének meggyorsításáról szóló március 6-i párthatározat lelkes munkára, szép kezdeményezésekre ösztönözte a Győr-Sopron megyei KISZ-fiatalokat. A KISZ Győr-Sopron megyei választmánya vállalta, hogy a megye ifjúságát az eddiginél fokozottabban mozgósítja jó munkára. Többek között ifjúsági brigádokat szerveznek, amelyeknek legjobbjai versengenek majd a Szocialista munkabrigád cím elnyeréséért. A KISZ-fiatalok 1959-ben 12 millió forint megtakarítást vállaltak.

/folyt.köv./

B.11.kiadás 1959. április 10. 9 óra 15 perc

Hatvanegyféle cikket mutat be a Budapesti Ipari Vásáron az Ujszegedi Kender-Lenzővő Vállalat

1959. április 10.

Az Ujszegedi Kender-Lenzővő Vállalat hatvanegyféle, nagyrészt eddig még nem gyártott cikket mutat be a Budapesti Ipari Vásáron. Irdeklődésre tarthat számot a hazánkban még alig ismert falikárpit, amely a falfestést, illetve mintázást helyettesíti. A kenderszövetet filnyomással, a lakások falmintáihoz hasonló díszítéssel látják el. Ebből az anyagból hétfélélt készítettek ezüst és más színnyomással. Az anyag alkalmas kulturtermek, mozik belső burkolására és dekorációs célra is. Ezenkívül számos újfajta szőnyeget, bútorszövetet, műszaki szövetet, a többek között nylon- és tűzálló ponyvát, selyem banyahevedert mutatnak be. /MTI/

- 0 -

Több mint félmillió forint értékű társadalmi munkával szépítik Heves megyét

1959. április 10.

Heves megyében a helyi tömegszervezetek és a lakosság segítségével — elkészültek az idei város-és községfejlesztési tervek. Az összesített adatok szerint ebben az évben művelődésügyi intézményekre 1,126.000 forintot, az egészségügyi hálózat bővítésére 265.000 forintot, az ivóvízellátás megjavítására pedig 747.000 forintot költenek. A megye három városában, Egerben, Gyöngyösön és Hátvanban 1959-ben a tavalyinál egymillió forinttal költenek többet a városok szépítésére. Ezenkívül még az idén három új fürdőt, öt törpevizművet építenek a megyében mintegy 4.000 négyzetméternyi területet parkosítanak.

A tervek megvalósítását máris megkezdtek. A Népfrentbizottságok által rendezett lakógyűléseken a lakosság jelentős értékű társadalmi munkát ajánlott fel. Gyöngyössolymoson például új művelődési otthon építéséhez fogtak hozzá és a lakosság máris több mint 100.000 forint értékű társadalmi munkával segítette az építkezést.

A népfrentbizottságok által szervezett társadalmi munka értéke 607.000 forint. Ez jelentősen meghaladja a múlt évben végzett társadalmi munka értékét. /MTI/

- 0 -

B.12.kiadás 1959. április 10. 10 óra — perc

A népfront-bizottság kezdeményezésére társadalmi munkával felújítják a sztálinvárosi szovjet hősi emlékművet

1959. április 10.

A sztálinvárosi népfront-bizottság kezdeményezésére társadalmi munkával felújítják a sztálinvárosi szovjet hősi emlékművet, amelynek sírkertjében negyven szovjet hősi halott nyugszik. A munkát külön bizottság irányítja. Az újjáépített hősi emlékművet a tervek szerint november 7-én avatják. /MTI/

Új falusi orvosi rendelők Baranyában — Gondoskodnak az új tisztdolgozók és családjaik egészségügyi ellátásáról

1959. április 10.

Baranya megyében a közös gazdaságok szaporodásával január óta mintegy 30.000-rel emelkedett az SZTK ellátásra jogosult termelőszövetkezeti dolgozók és családtagjaik száma. A betegellátás zavartalan lebonyolításához a pécsi orvostudományi egyetem és a megyei kórház felajánlotta segítségét. Patronálják azokat a községeket, ahol a helybeli orvosnak túlnagy az elfoglaltsága. A megyei tanócsal együttműködve brigádokat alakítanak, amelyek komplex szűrővizsgálatban részesítik az új tisztdolgozókat és hozzátartozóikat. A szűrővizsgálat rövidesen megkezdődik a pécsi és a sellyei járásban. A megvizsgáltakról egészségügyi lapokat állítanak ki.

A falusi betegellátás javítására két járási székhelyen, Siklósra és Szigetváron az idén újabb orvosi rendelőket nyitnak. /MTI/

A Győr-Sopron megyei KISZ-fiatalok a szocializmus építésének meggyorsításáért

1959. április 10.

A szocializmus építésének meggyorsításáról szóló március 6-i párhatalározat lelkes munkára, szép kezdeményezésekre ösztönözte a Győr-Sopron megyei KISZ-fiatalokat. A KISZ Győr-Sopron megyei választmánya vállalta, hogy a megye ifjúságát az ediginél fokozottabban mozgósítja jó munkára. Többek között ifjúsági brigádokat szerveznek, amelyeknek legjobbjai versengenek majd a Szocialista munkabrigád cím elnyeréséért. A KISZ-fiatalok 1959-ben 12 millió forint megtakarítást vállaltak.

/folyt.köv./

B 5. kiadás 1959. április 10. 8 óra 45 perc

Április 30-án ünneplősen átadják a Foralomnak a Schönherz Zoltán uti új villamosvágányt, s ettől kezdve Budapest Forgalmi-telepén közlekedik a 4-es villamos

1959. április 10.

A fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának régi törekvése, hogy megnyitse a Mórincz Zsigmond körtér - Bartók Béla ut - Szabadság hid - Calvin tér nagy forgalmát. Ennek egyik lehetőségét abban látták, hogy a Schönherz Zoltán uti új villamosvágány-nálözet építésével megteremtik a Fehérvári ut és a Nagykörut közvetlen villamosösszeköttetését, - a Mórincz Zsigmond körtér kikapcsolásával.

A munkálatok gyors ütemben haladnak, s elféreláthatólag április 30-ig befejeződnek, s azt követően már új útvonalon közlekedik a 4-es villamos. Ezek szerint a 4-es a Margit hídtól a Nagyköruton át a Felfi hídon, a Schönherz Zoltán uton és a Fehérvári uton jár, végállomása pedig Budapest - Forgalmi-telep lesz.

Azzal a megoldással az albertfalvi új lakótelep, a lagymányosi lakótelep lakói, továbbá a Fehérvári uti gyárak dolgozói lényegesen gyorsabban jutnak majd be a főváros belső negyedeibe. /MTI/

-o-o-o-

Társadalmi bíróságokat szerveznek a belkereskedelmi vállalatoknál

1959. április 10.

A belkereskedelmi miniszter és a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vándorlótájékoztató Dolgozók Szakszervezetének elnöksége elrendelte, hogy mindazon kereskedelmi vállalatok, szövetkezetek, amelyek dolgozóinak száma eléri a háromszázat, vagy meghaladja, társadalmi bíróságot kell létrehozni. A társadalmi bíróságokat a szakszervezet szervezi és ellenőrzi. A bíróság és a szakszervezet munkáját az érintett kereskedelmi szövetkezetek kötelesek támogatni. A társadalmi bíróságok azokat az ügyeket tárgyalják, amelyek a munkafegyelmen megsértésével, a társadalmi tulajdon megkárosításával, a szocialista együttélés szabályainak vállalaton belüli megsértésével és a személyi tulajdon ellen elkövetett cselekményekkel kapcsolatosak.

A miniszteri rendelet elírja, hogy a bíróságok jogkörébe csak azokat az ügyeket kell utalni, amelyek a kérdéses vállalatnál viszonylag nagyobb számban fordulnak elő, és a társadalmi bíróság közreműködése révén hatásos lehet. /MTI/

-o-o-o-

B. 6. kiadás 1959. április 10. 8 óra 1/2 perc

Korszerű üzemé fejlesztik a Zuglói Épületasztalosipari Vállalatot

1959. április 10.

Egy évre tervezett üzem bővítés építkezését kezdett meg az Építésügyi Minisztérium Zuglói Épületasztalosipari Vállalata, az ország egyik legnagyobb ilyen üzeme. Lebontják a dűledezt, egészségtelen épületeket, helyükbe korszerű öltözőket, mosdókat, orvosi rendelőt, étkezőt építenek. Nagyobbítják a * termelő üzemet is és a jövőben korszerűbb gyártási eljárással dolgoznak.

A vállalat főként ajtókat, ablakokat készít. Eddig rendszeretlenül szabták az anyagokat. Most szalagszerűen szervezik meg a szabást és a gyártást. A termelés meggyorsítását szolgálja a külföldről rövidesen megérkező gépsorozat is. A Német Demokratikus Köztársaságból 11 gyalugépet és egyéb gépet hoznak be. Svájcban automata előtoló készülék érkezik. Új rámaszorító gépet is vásárolnak. A gépi felszerelés körülbelül egymillió forintba kerül, ezenkívül több mint hárommillió forintot költenek az építkezésre.

A vállalat ebben az évben 14 millió forint értékű ajtót ablakot készít. Noha a termelést jelenleg meglehetősen akadályozza az építkezés, mégis az ajtó- és ablakgyártáson kívül különböző mű- és póanyagok felhasználásával is kísérleteznek. Az új gépek üzembe helyezésével, illetve a rekonstrukció befejeztével 28,5 százalékkal növeli a termelést és jelentősen csökkenti az önköltséget. A kibővített vállalat az épületasztalosipar egyik legkorszerűbb üzeme lesz. /MTI/

-o-o-o-

Ödaitélték a vadászati fotopályázat díjait

1959. április 10.

Az Országos Erdészeti Főigazgatóság tavaly vadászati fotopályázatot hirdetett, erre sok szép fénykép érkezett. Az első díjat Jerome René Szeptemberi hajnal című képe nyerte. A második díjat Michalovszky István Egyedül járó kis család és Márczi Géza Figyelő szarvasbika című képének ítéltek. Harmadik díjat kapott Bencze Lajos, Rách Sándor és Fényes Tamás egy-egy felvétele. A vadászati fotopályázatra érkezett legszébb képeket kiállításon mutatják be. /MTI/

-o-o-o-

B. 13. kiadás 1959. április 10. 9 óra 01/2 perc

/A Győr-Sopron megyei...1.folyt./

A Győr megyei fiatalok ebben az évben összesen 100.000 társadalmi munkórát ajánlottak fel. Ennek legnagyobb részét a termelőszövetkezeti építkezésekre fordítják. Az uttörőkkel együtt több mint egymillió faoszemétet ültetnek el és versenyeket indítanak az ifjúsági traktoros-brigádok részére is. /MTI/

- o -

A kormány szóvivőjének sajtóértekezlete

1959. április 10.

Gyáros László, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatallának elnöke, a kormány szóvivője, pénteken délelőtt sajtóértekezletet tartott, amelyen válaszolt a bel- és külföldi tudósítók kérdéseire.

A sajtóértekezlet anyaga a következő:

Kérdés: Milyennek ítéli meg a szóvivő a külügyminiszterek május 11-én összeülő értekezletének kilátásait?

Válasz: Az értekezlet rendkívül bonyolult nemzetközi helyzetben ül össze és napirendjén az emberiség jövőjének igen fontos problémái szerepelnek. Ebből következik, hogy a résztvevők felelőssége igen nagy, különösen a nyugati hatalmak felelőssége. Azért huzom alá külön a nyugati hatalmak felelősségét, mert - amint a legutóbbi hivatalos nyilatkozatok bizonyítják - még mindig tekintélyes befolyásuk van a NATO politikájára azoknak a köröknek, amelyek az éveken keresztül meg-megismétlődő konstruktív javaslatokra a merev elutasításon kívül egyéb választ adni nem tudtak. Tudjuk, hogy a hivatalos nyugati politika belül működnek más erők is, amelyek józanabb, a népek érdekeinek jobban megfelelő politika folytatására törekcsenek.

A szovjet kormány állandóan tanujelét adta és adja tárgyalókészségének, hajlékonyságának. Röviden emlékeztetek a kezdeményezésekre. A tendenciát igen világosan mutatja, hogy a Szovjetunió először Nyugat-Berlin helyzetének megvitatását javasolta. A nyugati ellenvetés erre az volt, hogy Nyugat-Berlin helyzete nem választható el az egész német kérdéstől. Erre a Szovjetunió előterjesztette békebiztosítási tervét. A válasz ismét fanyalgás, visszautasítás volt, minden néven nevezendő javaslat nélkül, s hozzáfűzték azt is, hogy a német kérdésen kívül más igen fontos megoldásra váró problémák is vannak.

/Folyt.köv./

B.14.kiadás 1959. április 10. 12 óra 30 perc

/A kormány szövivőjének...1.folyt./

Erre a Szovjetunió kormányának március 29-i nyilatkozatában összegezi a NATO-t érintő legfontosabb vitás kérdésekre tett szovjet javaslatokat a megnevezési szerződés kötésétől a létszerelésen és az atomfegyver eltiltásán keresztül a csúcserkeztetig.

Könnyű volna megjegyezni, ha a nyugati hatalmakat hasonló felelősség hatná át.

Meg kell azt is jegyezni, hogy a külügyminis-teri értekezleten adott lehetőségeket is meg kell becsülni, s bizunk abban, hogy a népek érdekeinek megfelelően a hideghaborus politika "hagyományával" felhagyó álláspont fog felülkerekedni a nyugati hatalmak magatartásában.

Kérdés: Mi a szövivő véleménye a Német Szövetségi Köztársaságnak a Szovjetunió békeszerződés-tervezetével kapcsolatos szabotáló eljárásáról?

Válasz: Kormányunk több hivatalos nyilatkozatában állást foglalt a német kérdés mielőbbi rendezése mellett s ezért támogatja és támogatja a Szovjetunió erre irányuló nagyjelentőségű kezdeményezéseit, valamint az NDK ilyen tárgyú javaslatait. E nyilatkozatokban hangsúlyozottan rámutatott az egyes nyugati, főleg a Német Szövetségi Köztársaság kormányköréinek irreális, anakronisztikus/Európa békéjét és biztonságát veszélyeztető, revansvagytól fűtött magatartás. Ez a revansista politika egyre nagyobb ellenkezést vált ki a NATO-n belül is, elég utalni a közismert, széltében-hosszban tárgyalt angol-nyugatnémet ellentétekre. Adenauer kancellári tisztségétől tervezett megválása elgondolkoztatja azokat a politikai köröket is, amelyek még a legutóbbi napokban is a hideghaborus politika változatlan továbbfolytatása mellett törtek lendzsát.

Kérdés: A Die Presse kéri a kormány szövivőjét, foglaljon állást a magyar-osztrák kapcsolatok terén a legutóbbi időben bekövetkezett fejlődést illetően.

Válasz: A magyar-osztrák kapcsolatok sajnos még nem rendeződtek minden területen az általunk chajtott útemben és mértékben. Nem kívánom ennek okait fejtegetni. Nem szeretnék ugyanis abba a göromba hibába esni, mint az egyik osztrák kormánypárt lapja, az Arbeiter Zeitung, amely április 1-i számában a tibeti reakciós klikk lázadásával kapcsolatban a régi, az ellenforradalom utáni hangnemet kezdte feleleveníteni.

-/ politikájára s határozottan elítélte a bonni militaristák /folyt.köv./

B.15.kiadás 1959. április 10. 12 óra 30 perc

/A kormány szövivőjének...2.folyt./

Nem szeretném alkalmazni a Neues Österreich április 7-i számának módszerét sem, amely a tényeket elferdítve arról ír, hogy a két ország közötti viszony rendezésének akadályát a magyar határ biztonsági berendezése lenne, másrészt pedig az, hogy az "osztrák tulajdon visszaadása magyar részről még mindig késik".

Ha a Neues Österreich az igazság megírására törekedett volna - mert talán ez is előfordul a praxisában - megkérdezhetné volna az osztrák hivatalos szerveket - amint azt az olvasót helyesen informálni akaró laptól mindenki elvárná - megtudhatta volna: az osztrák kormány képviselői több alkalommal kijelentették, teljesen magyar belügynek tekintik, hogy a magyar kormány magyar területen milyen módon biztosítja határait. Ennek a problémának tehát semmi köze sincs a két ország viszonyának a rendezéséhez. A vagyoni kérdésekkel kapcsolatban pedig az a helyzet, hogy a magyar félnek vannak jelentős követelései. A magyar fél különben sem zárkózott el a vagyoni kérdések megtárgyalásától és rendezésétől. A Neues Österreich tehát nyitott kapukat döngöt.

Az utóbbi időben egyébként a légkör jelentősen megjavult a két ország közötti érintkezésben. A hosszulejratu árucsereforgalmi megállapodás februári előkészítő megbeszélései eredményesen fejeződtek be, s reméljük, hogy a megállapodás meg is születik. Van némi változás az osztrák sajtó hangjában. A kulturális kapcsolatok rendezésének első jelei is kezdenek mutatkozni. Csend és nyugalom van a határon is. Fél külügyminis-ter nemrég, az ENSZ-Liga főiskolai csoportjának Ausztria és a szomszéd államok viszonyáról tartott előadásában a többi között megállapította, hogy Ausztria minden szomszédjával barátságos viszony ápolására törekszik függetlenül azok nézeteitől.

Mi örömmel üdvözljük az osztrák külügyminis-ter szavait, s a magyar kormány véleménye szerint meg van a lehetőség minden vitatott kérdés tárgyalások útján történő rendezésére.

Kérdés: Számos nyugati lap összehasonlítja a tibeti eseményeket a magyarországi ellenforradalommal. Van-e ezzel kapcsolatban valami megjegyzése a szövivőnek? - kérdezi a Reuter budapesti tudósítója.

/folyt.köv./

/A kormány szövegének...3.folyt/

Válasz: A nyugati újságírók gyakran szeretnek történelmi párhuzamokat vonni különböző események között, még akkor is, ha azok között semiféle lényeges összefüggés nincs. Az 1956-os magyarországi ellenforradalom és a Tibetben nemrég kirobbantott ellenforradalmi lázadás között azonban a történelmi és társadalmi viszonyok különbözősége ellenére is feltehető egy igen lényeges közhelyes vonás: mindkét lázadást a belső ellenforradalmi erők felhasználásával az imperialisták szervezték, mindkét lázadás a néptömegek alapvető érdekei ellen irányult.

Az imperialisták és a Csang. Kaj-sak-klánok származékos figurái nem tudnak belenyugodni a tajvani konfliktusban elszabadult kudarcokba, minden áron zavart és nyugtalanságot szeretnének kelteni a világnak ebben a részében is. Ezen kívül számos volna számukra az is, ha ezáltal rontani tudnák az indiai-kinai viszonyt. A tibeti ellenforradalmi lázadás szervezői között az amerikai törekvésnek, amely az ebben a térségben létező agrárszövetkezeti paktum, a SEATO kiszélesítését célozza. Ezt bizonyítja, hogy a lázadás leverése után az amerikai külügyminisztérium "nély együttérzéséről" biztosította a lázadókat.

Kudarcba fulladt a tibeti reakciók az a török-nyugati dalyozták a tibeti népet a Kínai Népköztársaságtól és a Kínai Népköztársaság támogatását és a szolgálaton alapuló társadalmi rendszer demokratizálását és megreformálását. Mi sem bizonyítja jobban a tibeti reakciók körök árulását és akcióinak néppellenességet, mint az, hogy a tibeti nép és a néphez hű tibeti vezetők örömmel és megnagyvással üdvözölték a Kínai Népköztársaság határozott fellépését a lázadók ellenében.

A Magyar Népköztársaság kormánya és az egész magyar nép örömmel értesült a tibeti lázadás felszámolásáról. A magyar kormány együttérzéséről és teljes támogatásáról biztosítja a Kínai Népköztársaság kormányát, a tibeti nép haradó vezetőit és az egész tibeti népet abban a harcban, amelyet az ellenforradalmi lázadás okozta károk leküzdéséért folytatnak. Meggyőződésünk, hogy a reakciós tibeti helyi kormány feloszlatásával, a nép saját állami szerveinek megalakításával megteremtődött a tibeti nép számára a teljes felépüléshez vezető utat. /folyt.köv./

/A kormány szövegének...4.folyt/

Kérdés: A közel múltban olasz lapok arról cikkeztek, hogy a budapesti olasz követség beosztottjait a magyar hatóságok szigorú megfigyelésnek vetették alá. Megfigyelésnek vannak a hírek a valószínűségnek?

Válasz: Az említett cikkek célzatosan és rosszindulatúan elferdítik a valóságot. Az olasz lapok forrásként a budapesti olasz követség "szövegének" tájékoztatására hivatkoznak. Eltekintve attól, hogy ilyen diplomáciai funkciót tudomással hivatásosan egyetlen itt tartózkodó olasz diplomata sem tölt be, a budapesti olasz követség illetékesinek a Magyar Külügyminisztérium közléséből ismerniük kell azt a tényt, hogy az olasz hatóságok az év februárjától kezdve a Magyar Népköztársaság római követségének tagjait, azok hozzátartozóit és más, Olaszországban tartózkodó hivatlos magyar küldötteket - köztük a dicsőítést és magas tudásokat - feltűnő és zaklató jellegű megfigyelésnek vetették alá. Ez ellen római követségünk Március első napjaiban kénytelen volt az olasz külügyminisztériumban tiltakozni.

Példánként csak annyi kívánunk itt megemlíteni, hogy két magyar egyetemi tanárt, akik az időt egy tudományos konferencia résztvevőiként Rómában tartózkodtak, polgári ruhás személyek diszkriminációját tapasztalták meg. Még akkor is, amikor a szállásukról a közeli éjjelre mentek étkezni. A könnyen meghatározható foglalkozású polgári ruhás személyek feltűnő szorgalommal szemmel tartották a követségi beosztottak feleségeit még a napi bevásárlás közben is.

E tényeket jól ismerték az illetékes olasz hatóságok, mielőtt az olasz lapok szétkürtölték volna a budapesti olasz diplomáciai forrásból származó állítólagos értesüléseiket.

Az is tény viszont, hogy Március folyamán egyes esetekben a budapesti olasz követség beosztottjait ismételt közlekedési szabálytalanságok miatt a magyar közlekedésrendészeti szerveknek több alkalommal figyelmeztetniük kellett. Talán itt kell keresni az állítólagos figyeltől terjesztett hírsztelés eredetét.

Egyékként biztosítok mindenkit, hogy a magyar hatóságok mindig tiszteltben tartják a diplomáciai képviselők fogállásával összefüggő általában elfogadott nemzetközi szabályokat. Elvárjuk azonban, hogy a külföldön lévő magyar külképviseletek számára az ottani hatóságok hasonló feltételeket biztosítsanak. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás

1959. április 10.

12 óra 40 perc

/A kormány szóvivőjének.... 5. folyt./

Kérdés: Több svájci lap, köztük a Tribune de Genève is, foglalkozott az úgynevezett "Európai Kulturközpont" és a Szabad Európa Rádió kapcsolataival. Megírták, hogy a SZER jelentős dollárösszeget fizet az említett kulturközpontnak, hogy az néhány értelmiségi bevonásával propagandája színvonalát emelje. Van-e ezzel kapcsolatban a szóvivőnk megjegyzése?

Válasz: Két hozzászólást érdemelt az említett kérdéssel kapcsolatban megjegyezni. Az egyik, hogy a SZER is érzi, hogy van propagandája színvonalával és szavahihetőségével. A tengerentúli "boss"-ok egy látszik nem fukarkodnak adománnyal, hogy lejárt és kikopott hazugsággépezetüket reparálják. Az egyik svájci lap kiszámította, hogy a SZER az Európai Kulturközpontnak egy 10-15 perces programért 630 svájci franknak megfelelő dollárösszeget fizet, ami legalább 2500 svájci frankos óráértérnek felel meg. Ez valóban nem megvetendő summa, s ezzel a kulturközpont nevű muzeum úgynevezett európai intellektuálisjait könnyen megihletti.

A másik megjegyzéssel, hogy az úgynevezett Európai Kulturközpont a Svájci Köztársaság és a genfi kanton költségvetéséből évek óta rendszeres támogatásban részesül. Az ez évi költségvetési vita alkalmával Borel Alfréd ur, Svájc egyik meggyőződéses "európai" állampolgosa, nagy hűvel védelmezte a kulturközpontnak juttatott állami szubenciót, s azt állította, hogy ez a pénz nagyobbrészt befektetés, az európai központ kiváló szolgálatot tesz és tevékenysége szigorúan politikamentes, stb.

Ezek után felvetődik a kérdés: ha a senilegességre oly szívesen hivatkozó svájci körök az Európai Kulturközpontnak a Szabad Európa Rádió közismerten uszító, véresszájú és alantas propagandája busás bérért történő kiszolgáltatását is szigorúan "politikamentes" tevékenységnek tüntetik fel, akkor hol kezdődik számukra a politika?

Kérdés: A Medunarodna Politika című jugoszláv lap legutóbbi számában cíkként jelent meg a "magyarországi kollektivizálás új irányvonaláról". Mi a szóvivő véleménye a cikkel kapcsolatban?

Válasz: Nem kívánom bevezetni, hogy a jugoszláv sajtóban a szocialista tábor országával és hazánkkal foglalkozó cikkeire reagáljak. Ha most mégis megteszem, az elsősorban azért

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás

1959. április 10.

12 óra 45 perc

/A kormány szóvivője.... 6. folyt./

történik, mert a kérdéses lap a jugoszláv külügyminisztériumhoz nagyon közel áll, ha ezt el is felejtették feltüntetni az impresszumban, s e lap minden sorát a jugoszláv külügyminisztériumban hagyják jóvá, tehát hiába nevezik "szabad fórum"-nak, cikkeit hivatalos állásfoglalásfélnének lehet tekintenünk. A jugoszláv külügyminisztériumban pedig illenék emlékezni a jugoszláv kormány gyakran meghirdetett politikájára, amelynek alapelvei között előkelő helyen szerepel a más országok belügyeibe való beavatkozás elítélése. A szóbanforgó cikk szerzője és a hozzá hasonlók erről ugyilátszik megfélekedtek.

Ha a szocialista országok lapjai és politikusai a marxista igénnyel fellepő jugoszláv revizionista nézetekről elvi véleményt mondanak, a jugoszláv sajtó - nem egyszer hisztérikus kirohanások fűszerezve - rögtön a jugoszláv belügyekbe való beavatkozásról beszél. De ha ők a pápai csalhatatlanság szintjén más országok viszonyairól kioktató módon fellebbezhetetlen véleményt mondanak, az szerintük a világ legtermészetesebb dolga.

A cikk érdemi részével kapcsolatban megállapíthatjuk, hogy az se nem eredeti, se nem meggyőző. Szerzője, valamiféle Steiner Egon, beállította a "Bálint gazdák" és más aszfalton termelt agráriusok sorába, akik a Szabad Európa Rádió és más hasonló orgánák hullámhosszain már hetek óta próbálják - kevés sikerrel és sok hamisítással - azt a látszatot kelteni, mintha a magyar parasztok erőszak hatására lépnének a szocialista mezőgazdaság útjára. Steiner Egon kijelenti például: az MSZMP Központi Bizottságának "egyetlen megállapítása elegendő volt ahhoz, hogy a parasztok/ már holnapra tömegesen a magángazdaság feladása mellett kezdjenek állást foglalni." Lehet, hogy a cikk szerzője saját háza táján szerzett tapasztalataiból indult ki, bár a mezőgazdasággal kapcsolatban ilyesmit mostanában nehezen hiszek el, mivel Jugoszláviában jelenleg nem szerepel a célkitűzések között a mezőgazdaság szocialista átszervezése, ők tudják, miért...

Steiner Egon ezt is állítja, hogy a tsz-ek 1955. és 1956-ban "lényegesen gyengébb eredményeket mutattak ki, mint az egyéni gazdaságok, s ez a helyzet mindmég nem változott meg lényegesen." Nem érdemes cáfolni ezt a hazugságot, amely tulajdonképpen az egyéni és kollektív gazdaságok főlényét akarja bizonyítani a kollektív gazdaságokkal szemben.

/Folyt.köv./

12-30

B 20. kiadás 1959. április 10. 12 óra 5 perc

/A kormány szövivője...7.folyt./

A Medunarodna Politika hosszú és rosszakarantú cikkének van még egy kinyilatkoztatása, az, hogy "az egyesülés jelenlegi formája nem felel meg a magyar parasztnak". A magyar parasztnak ez év első három hónapjában erre már válaszoltak, amikor kényszer nélkül, tömegesen rátértek a nagyszabású közös gazdálkodás útjára. A termelőszövetkezeti mozgalom fejlődésének nagy eredményei azt bizonyítják, hogy megtalálták a megfelelő formát. Egyébként pedig, hogy a magyar parasztnak az egyesülés melyik formája felel meg, melyik nem, azt nem a "Bálint gazdák"-tól, de még csak nem is a "Steiner Egonok"-tól fogják megkérdezni.

Kérdés: Nyugati hírügynökségek jelentésében és a tőkés országok több lapjában napvilágot láttak olyan hírek, hogy Magyarországon több ezer hazatért személyt letartóztattak, sőt többet közülük kivégeztek. Van-e ezzel kapcsolatban mondanivalója a szövivőnek?

Válasz: Ilyen - tisztesség ne essék szólván - hírek valóban napvilágot láttak a nyugati sajtóban. Előljáróban megjegyzem, hogy ekkora hazugságoktól már kezdtünk megszokni. Az a tény, hogy magukat komolynak tartó hírügynökségek is elővették a rágalmazás ennyire primitív formáját, arra vall, hogy a disszidensek eszméiből fakadó, egyre szélesebb körre kiterjedő hazatérési vágy ellen valamit már tenni kellett. A sánta kutyát, a hazug újságírót ezuttal is könnyű utolérni. Mert mifajta konkrétumokkal akarnak hitelt adni kövérre hizlalt kacsáknak? Előveszik Sárkány János esetét. Erről a közönséges szélhámosról a Népszabadság január 15-i száma megírta az igazságot, amit Nyugaton még csak cáfolni sem próbáltak. Irnak aztán egy állítólagos Solti Pálról. Ilyen nevű hazatért nincs is. Létezik Solti Rudolf és felesége /budapesti lakosok, 1957. december 30-án tértek haza/. Szó esik Lencz Istvánról, ilyen sem létezik a hazatértek között. Hazatért Lencz József /orosz-lányi lakos, 1957. III. 20-án jött haza/, s létezik Lencz Kálmán /budapesti lakos, 1958. II. 11-én tért haza/. Irnak aztán egy Loós János nevű állítólag hazatért disszidensről. Ilyen vezetéknevű hazatért egyáltalán nincs. Az említett hazatértek természetesen szabadon élnek.

/Folyt.köv./

B.21.kiadás 1959. április 10. 12 óra 5 perc

/A kormány szövivőjének...8.folyt./

Meg kell mondanom, unni kezdjük, hogy egyes nyugati hírügynökségek Budapesten tudósítót tartanak, s ugyanazok a hírügynökségek New-Yorkból vagy Bécsből rólunk szóló ostoba hazugságokat röppentenek világra. Ilyet tapasztalatunk több ízben is. Mi a csudának tartanak itt tudósítókat, ha rólunk szóló jelentéseik kiadása előtt nem ellenőriztetik velük a hír valódiságát? "azudni Bécsből, vagy New-Yorkból is lehet. Sohasem akartuk, hogy a nyugati tudósítók egyetértsenek velünk. De annyit elvárunk, hogy ha tényekről van szó, az újságírói és az általános emberi etika legelőkelőbb szabályaihoz, az igazmondáshoz tartsák magukat.

Kérdés: Inoze Jenő külkereskedelmi miniszter nemrég az Egyesült Arab Köztársaságban járt. Kaphatnánk-e tájékoztatást a miniszter útjának, illetve tárgyalásainak eredményéről?

Válasz: Külkereskedelmi miniszterünk mostani útja során kereskedelmi egyezményt kötött az Egyesült Arab Köztársasággal. A most megkötött egyezmény három évre szól, szemben az eddigi egyezményekkel, amelyek évente szabályozták a két ország forgalmát. A mostani egyezmény abban is különbözik a korábbiaktól, hogy azok külön szóltak az egyiptomi és külön a szíriai területre, a mostani pedig az Egyesült Arab Köztársaság egész területére vonatkozik.

Más kérdések is megjegyezett külkereskedelmi miniszterünk az Egyesült Arab Köztársaság illetékes szerveivel. Szabályozták a fizetéseket, a beviteli és kiviteli engedélyeket, meghatározták, hogyan kell alkalmazni a legnagyobb kedvezmény elvét a két ország kereskedelmi kapcsolatában. Megállapították a szállítmányozás, a reexportárak, a vásárok és kiállítások kérdéseiben, valamint több más kérdésben is.

Kérdés: Hogyan állnak az ötéves terv előkészületei?

Válasz: Az ötéves terv előkészületeivel a népgazdaság vezető szervei hosszabb idő óta foglalkoznak, a Tervhivatal és a minisztériumok már eddig is több változatot dolgoztak ki. A Gazdasági Bizottság nemrég hozott határozata alapján jelenleg a minisztériumok - egyes helyeken a nagyvállalatok bevonásával - a saját területeikre vonatkozó irányelveket dolgozzák ki. A terv realitását nagymértékben előtérbe helyezte, hogy a múlt év nyarától kezdve, még a tervkészítés idején egyeztetjük fontosabb tervelőirányzatainkat a baráti országok tervivel.

/folyt.köv./

B.22.kiadás 1959. április 10. 13 óra - peró

/A kormány szövivőjének...9.folyt./

Kérdés: Adhatna-e a szövivő felvilágosítást arról, hogyan alakult 1958-ban a munkások és az alkalmazottak reálbére? Mennyi volt az iparban a havi átlagkereset?

Válasz: Mint ismeretes, a reálbérek 1957. évi nagyarányú emelkedése után a hároméves terv az 1958-1960. évek-re a reálbér 6 százalékos növekedését irányozta elő. 1958-ban a szocialista és a magánszektorban foglalkoztatott 2 millió 400 ezer munkás és alkalmazott reálbére az előző évihez képest - előzetes fogyasztói árindexszel számolva - 1,9 százalékkal emelkedett. Ez az emelkedés nem tartalmazza a dolgozóknak kifizetett nyereségrészesedést, amelynek összege megközelítette az egymilliárd forintot. A nyereségrészesedés - a béreken felül - még körülbelül további 2 százalékkal növelte a munkabérből élők jövedelmét. Figyelembe kell venni, hogy a keresők száma tavaly tovább növekedett, s így az egy családra jutó többletkereset százalékarányban még magasabb az említetténél.

Az egy főre jutó átlagkereset a gyárparban a múlt év utolsó negyedében havi 1.498 forint volt, az előző év ugyanazon időszakának 1.456 forintjával szemben. A vas-ácsolás fegyvertársban 1958-ban a havi átlagkereset az előző évi 1.587 forintról 1.632 forintra növekedett, az élelmiszeriparban pedig 1.355 forint volt az 1957. évi 1.305 forinttal szemben.

Kérdés: Hivatalos adatok szerint a múlt év végen Magyarországon a szántóföld-terület 13,5 százalékan termelészövetkezetek gazdálkodtak, 13 százalékan pedig állami gazdaságok. Milyenek a mostani százalékarányok?

Válasz: A március 31-i adatok szerint a szántóföld-terület 49 százalékan folyik szocialista gazdálkodás. Ebből a termelészövetkezetek, termelészövetkezeti csoportok és háztáji gazdaságok szántóföld-területe 35 százalékot, az állami és községi tulajdonban levő szántóföldek területépedig kerekén 14 százalékot tesz ki.

Ha az állami erdőgazdaságok erdőterületét, a közös legelőket és réteket is figyelembe vesszük, akkor az ország földterületének már 62 százalékat tekinthetjük a szocialista szektorhoz tartozónak.

/folyt.köv./

B 23. kiadás 1959 április 10. 13 óra⁰¹ peró

/A kormány szövivőjének...10.folyt./

A múlt év végén 143.229 család, az év március 31-én pedig már 439.312 család volt termelészövetkezet, illetve termelészövetkezeti csoport tagja. A termelészövetkezeti közösségek száma 1359. Ezekben a községekben a földterületnek 80, vagy ennél magasabb százaléka tartozik a szocialista szektorhoz.

Kérdés: Mikorra várható az Irószövetség újjászervezése?

Válasz: Az ellenforradalom leverése óta valamilyen művészeti szövetség újjászerveződött és működik. x Idokolt és időszerű tehát az Irószövetség újjászervezése is. Alapos megfontolás után erre is sor kerül. Az előkészítés folyamatban van, sok iróval folynak a megbeszélések. A végleges álláspont a megbeszélések eredményeként alakul majd ki, hátáridőt tehát ma még nem mondhatok.

Kérdés: Az utóbbi időben gyakran láthatunk polgári ruhás, karszalagos, önkéntes rendőröket. Milyen jogszabály alapján működnek az önkéntes rendőrök?

Válasz: Az önkéntes rendőri munkát a Minisztertanács még 1955-ben hozott határozatával szabályozta.

A rendőrség ugyanugy, mint a tanácsok vagy bármely más állami szerv, a tömegekre támaszkodva végzi munkáját. Elsősorban a kiválóan dolgozó munkások, a hivatalok és intézmények kiváló dolgozói, faluhelyen a termelészövetkezeti tagok, az állami gazdaságok kiváló dolgozói és a köztisztviselőknek örvendő egyéni parasztok látják el az önkéntes rendőri szolgálatot. Az önkéntes rendőrök munkaidőjükön túl, minden díjazás nélkül teljesítik a rájuk bízott feladatokat: segítik a közrendet és a közbiztonságot, támogatják a bűnözés elleni harcot.

Az önkéntes rendőrök ké: karszalagot viselnek és megfelelő igazolvánnyal is ellátják őket. Az önkéntes rendőr hatósági közegnek tekintendő. Ha a helyzet úgy kívánja, közbeléphet és intézkedhet akkor is, ha hivatasos rendőr nincs a közelben.

A lakosság mind nagyobb megbecsülésben részesíti és támogatja munkájukban az önkéntes rendőröket, akik munkaidőn túl vállalják a községekben nem mondható szolgálatot. Az önkéntes rendőrök már eddigi munkájuk során behizonyították, hogy erre a bizalomra és támogatásra minden tekintetben részolgáltak.

/folyt.köv./

B.22.kiadás 1959. április 10. 13óra - pero

/A kormány szövívőjének...9.folyt./

Kérdés: Adhatna-e a szövívő felvilágosítást arról, hogyan alakult 1958-ban a munkások és az alkalmazottak reálbére? Mennyi volt az iparban a havi átlagkereset?

Válasz: Mint ismeretes, a reálbérek 1957.évi nagyarányú emelkedése után a hároméves terv az 1958-1960.évek-re a reálbér 6 százalékos növekedését irányozta elő. 1958-ban a szocialista és a magánszektorban foglalkoztatott 2 millió 400 ezer munkás és alkalmazott reálbére az előző évihez képest - előzetes fogyasztói árindexszel számolva - 1,9 százalékkal emelkedett. Ez az emelkedés nem tartalmazza a dolgozóknak kifizetett nyereségrészesedést, amelynek összege megközelítette az egymilliárd forintot. A nyereségrészesedés - a béreken felül - még körülbelül további 2 százalékkal növelte a munkabérből élők jövedelmét. Figyelembe kell venni, hogy a keresők száma tavaly tovább növekedett, s így az egy családra jutó többletkereset százalékarányban még magasabb az említetténél.

Az egy főre jutó átlagkereset a gyárparban a múlt év utolsó negyedében havi 1.498 forint volt, az előző év ugyanazon időszakának 1.456 forintjával szemben. A vas-áccél- és fegyvertársban 1958-ban a havi átlagkereset az előző évi 1.587 forintról 1.632 forintra növekedett, az élelmiszeriparban pedig 1.355 forint volt az 1957.évi 1.305 forintra szemben.

Kérdés: Hivatalos adatok szerint a múlt év végén Magyarországon a szántóföld-terület 13,5 százalékan termelőszövetkezetek gazdálkodtak, 13 százalékan pedig állami gazdaságok. Milyenek a mostani százalékarányok?

Válasz: A március 31-i adatok szerint a szántóföld-terület 49 százalékan folyik szocialista gazdálkodás. Ebből a termelőszövetkezetek, termelőszövetkezeti csoportok és háztáji gazdaságok szántóföld-területe 35 százalékot, az állami és községi tulajdonban levő szántóföldek területépedig keréken 14 százalékot tesz ki.

Ha az állami erdőgazdaságok erdőterületét, a közöns legelőket és réteket is figyelembe vesszük, akkor az ország földterületének már 62 százalékat tekinthetjük a szocialista szektorhoz tartozónak.

/folyt.köv./

B.23. kiadás 1959. április 10. 13óra 01 perc

/A kormány szövívőjének...10.folyt./

A múlt év végén 143.229 család, az év március 31-én pedig már 439.312 család volt termelőszövetkezet, illetve termelőszövetkezeti csoport tagja. A termelőszövetkezeti közösségek száma 1359. Ezekben a közösségekben a földterületnek 80, vagy ennél magasabb százaléka tartozik a szocialista szektorhoz.

Kérdés: Mikorra várható az Irószövetség újjászervezése?

Válasz: Az ellenforradalom leverése óta valamilyen művészeti szövetség újjászerveződött és működik. Ezzel indokolt és időszerű tehát az Irószövetség újjászervezése is. Alapos megfontolás után erre is sor kerül. Az előkészítés folyamatban van, sok iróval folynak a megbeszélések. A végleges álláspont a megbeszélések eredményeként alakul majd ki, határidőt tehát nem lehet mondani.

Kérdés: Az utóbbi időben gyakran láthatunk polgári ruhás, karizáló, önkéntes rendőröket. Milyen jogszabály alapján működnek az önkéntes rendőrök?

Válasz: Az önkéntes rendőri munkát a Minisztertanács még 1955-ben hozott határozatával szabályozta.

A rendőrség ugyanúgy, mint a tanácsok vagy bármely más állami szerv, a tömegekre támaszkodva végzi munkáját. Elsősorban a kiválóan dolgozó munkások, a hivatalok és intézmények kiváló dolgozói, felfőhelyen a termelőszövetkezeti tagok, az állami gazdaságok kiváló dolgozói és a köztisztviselőknek örvendő egyéni beosztások látják el az önkéntes rendőri szolgálatot. Az önkéntes rendőrök munkaidejükön túl, minden díjazás nélkül teljesítik a rájuk bízott feladatokat: segítének védeni a közrendet és a közbiztonságot, támogatják a bűnézés elleni harcot.

Az önkéntes rendőrök ké: karizálást viselnek és megfelelő igazolvánnyal is ellátják őket. Az önkéntes rendőri hivatású közönsnek tekintendő. Ha a helyzet úgy kívánja, közhelyéhet és intézkedhet akkor is, ha hivatalos rendőr nincs a közelben.

A lakossá mind nagyobb megbecsülésben részesíti és támogatja munkájukban az önkéntes rendőröket, akik munkaidőn túl vállalják a könyűnek nem mondható szolgálatot. Az önkéntes rendőrök már eddigi munkájuk során bebizonyították, hogy erre a bizalomra és támogatásra minden tekintetben rászolgáltak.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás 1959. április 10. 13 óra¹⁰ perc
/A kormány szövegének... Folyt.

Kérdés: Több kérdést kaptam a részleges közkegyelmi rendelettel kapcsolatosan. Ezekre a következőket válaszolhatom:

Válasz: Azokat a személyeket, akiknél azonnal megállapítható volt, hogy az Elnöki Tanács amnesztia-rendellete vonatkozik rájuk, haladéktalanul szabadonbocsátották. A többiek ügyében az illetékes szervek külföldi bizottságai a rendelet kibocsátásáig szüneteltetve az ügyeket lefolytatják a vizsgálatot. Így hát a közeli napokban szabadlábra kerülnek mindazok, akikre a rendelet vonatkozik és az ebben felsorolt kizáró okok nem fognak fenn. A rendelet részletezésére most nem tértek ki, mivel az a Magyar Közlönyben és általában a sajtóban megjelent.

A közkegyelenben részesülőknek, vagyis azoknak, akik az ellenforradalmi vezetők hatása alá kerülve, kisebb büncselekményeket követtek el, most nyújtunk arra, hogy bebizonyítsák: megbánták és javát akarják tenni bűnüket, s becsületes munkájukkal részt akarnak venni a szocialista országépítésben.

Az ellenforradalom leverése óta egyes külföldi fórumok, illetve sajtószervek sokszor próbálkoztak azzal, hogy nyomást gyakoroljanak rák az 1956. évi ellenforradalmi események miatt elítélt, illetve bírósági eljárás alá vont egyének részére adandó közkegyelen ügyében. Mi az illyesféle próbálkozásokat a leghatározottabban visszautasítottuk, ami természetesen is, hiszen belső ügyeinkbe semiféle beavatkozást nem tűrünk.

Hogy most, hazánk felszabadulásának 14. évfordulója alkalmából sor kerülhetett a részleges amnesztia-ra, azt a gyors politikai és gazdasági konszolidáció, hazánk állami és társadalmi rendjének szilárdsága tette lehetővé.

Kérdés: A szöveg a legutóbbi sajtóértékelésben kijelentette: az összecsküvéssel vádolt 24 fiatalkorú bűnperében - amelyben a fővádlott Cserven Krisztid volt - négyen is jogerős ítélet. Kaphatunk-e ebben az ügyben most újabb felvilágosítást?

Válasz: Mit legutóbb ezzel a kérdéssel kapcsolatban mondottam, továbbra is fennáll: még nincs jogerős ítélet. Egyébként valamennyi vádlott nagykorú, tehát nem fiatalkorú és nem Cserven Krisztid a fővádlott, sméltlen, jogerős ítélet nincs, de a londoni rádió a tényről mit sem zavartatta magát, s már kérek egy héttel ezelőtt Budapestre érkezett jelentésre hivatkozva kimondta az ítéletet.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás 1959. április 10. 13 óra 15 perc

Az állami gazdaságok tíz év alatt minden tekintetben példamutató nagyüzemékké fejlődtek - Petőházi Gábor miniszter-helyettes sajtótájékoztatója a MUOSZ-ban

1959. április 10.

Pénteken délelőtt a MUOSZ székházában sajtótájékoztatót tartott Petőházi Gábor földművelésügyi miniszter-helyettes az Állami Gazdaságok Főigazgatóságának vezetője. Bevezetőben ismertette az állami gazdaságok múlt évi gazdálkodásának fontosabb eredményeit. Elmondotta, hogy a gazdaságok minden tekintetben jelentősen felülmúlták az országos átlagokat. Őszi búzából például az állami gazdaságok az aszályos esztendőben holdanként 10.3 mázsás átlagtermést értek el, a kisparszti gazdaságok pedig 6.6 mázsát. Őszi árpából a gazdaságok átlagtermése 12.5 mázsa, az egyéni termelőké 8.7 mázsa volt. Hasonló az arány a rozsnál, a zabnál is. Az elmúlt esztendőben már a kapások terméseredményeinél is jelentős előnyre tettek szert a nagybirtokok. Kukoricából például az egyéniék 12.6 mázsás termésével szemben 14.7 mázsás termést értek el. A hibridkukoricát termelő területeken pedig 18.8 mázsa volt az átlagtermés. Burgonyából csaknem 5 mázsával, cukorrépából pedig 20 mázsával termettek többet az állami gazdasági földek. A műtrágyafelhasználás holdanként 1.88 mázsára növekedett, s tavaly 33.800 holdon végeztek vegyszeres gyomirtást.

Az állattenyésztési eredményekről szólva a miniszter-helyettes elmondotta, hogy a gazdaságok tejbeadási tervüket 22 százalékkal túlteljesítették. Az egy tehénre jutó tejtermelés az 1955. évi 2.727 literről 3.237 literre növekedett. A gyapjuhozam 5 év alatt 2.7 kiloról 4.1 kilóra nőtt. A tyukok tojáshozama ugyanez idő alatt 19-cel emelkedett. A gazdaságok egyre fokozódó mértékben veszik ki részüket az áru-termelésből. Tavaly az összes felvásárolt kenyérgabona 20.6 százalékát, a cukorrépa 1.7 százalékát, a kender 27.2 százalékát és a tej 20.1 százalékát adták.

Az elmúlt évben a kedvezőtlen időjárás ellenére 200 millió forint eredményjavulást értek el. 278 gazdaság készített mérleget, s közülük 198 nyereséges volt. A jó munka alapján ezekben a napokban fizetik ki a nyereségrészesedést, összesen 35.4 millió forintot.

/Folyt. köv./

13-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás 1959. április 10. 13 óra 10 perc

/Az állami gazdaságok...1.folyt./

A termelőszövetkezeteknek nyújtott segítségről szólva Petőházi Gábor elmondotta, hogy ebben az esztendőben 6.000 vagon kalászos, 1.500 vagon hibridkukorica és 100 vagon évelő pillangós vetőmagot termelnek az állami gazdaságok a szövetkezetek számára. Emellett körülbelül 2.500 tenyészűszővel, 4.000 tenyészsertéssel, 4.800 tenyészjuhhal és körülbelül 450.000 naposcsibével és előnevelt jércével segítik a szövetkezetek állattenyésztését. A gazdaságok igazgatói és vezető szakemberei jelenleg 686 ujonnan alakult, vagy területileg jelentősen megerősödött szövetkezetet patronálnak. A múlt év őszén és ez év tavaszán több mint 130 szakembert adtak át a termelőszövetkezeteknek. A szakemberek átcsoportosítása megfelelő terv szerint tovább tart. A gazdasági szakemberek mellett sokoldalúan segítik a közös gazdaságokban a nagyüzemi módszerek alkalmazását.

Az állami gazdaságok további fejlődésének lehetőségeiről szólva Petőházi Gábor ismertette, hogyan tervezik meg a nagy kombinát-szerű mezőgazdasági üzemek kialakításának feltételeit. Ennek egyik feltétele az önálló üzemegységi szervezet megteremtése.

A bevezetésre kerülő agrotechnikai módszerek közül az egyik legfontosabb jelenleg a mélyművelés. Tavaly ősszel csaknem 100.000 holdon végeztek 30 centiméternél mélyebb szántást. A cukorrépat mindenütt mélyen előkészített talajba vetették és sokhelyen a kukorica, Baranyában és Csongrádban pedig a kalászosok egy része alá is mélyművelést adtak. Megerősítik a növényegészségügyi hálózatot. Az idén a vegyszeres gyomirtást a gabona és rizsföldek mellett a gyümölcsösökben, a szőlőkben, sőt a kukoricaföldeken is alkalmazzák. Az idén nagyarányú kísérletet folytatnak a Simazin nevű vegszerrel. Az állami gazdaságok saját növényvédelmi szervezetet építettek ki.

Kukoricából az idén a 20 mázsán felüli holdankénti hozam elérését tüzték célul. A hibrid vetőmag-termelés fokozása érdekében az idén három új hibridüzem épül. Fokozni kívánják a gépesítést a gyümölcs- és szőlőtermelésben, illetve feldolgozásban is. Tavaly új lendületet kapott a zöldségtermelés. A kormánytól kapott segítség lehetővé teszi, hogy a zöldségtermő területet 1962-re 12.000 holdra növeljék. Az iparvidékek és nagyvárosok igényeinek 20-30 százalékát az állami gazdaságok fogják fedezni,

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás 1959. április 10. 13 óra 55perc

/Az állami gazdaságok...2.folyt./

A gépesítés színvonalának emelésére jellemző, hogy 1958-ban a vonóerő-szükséglet 80,8 százalékát már gépi erővel fedezték. Különösen megnövekedett az univerzális traktorok aránya.

Ezután Petőházi Gábor elmondotta, hogy a termelési színvonal emelkedése egyre nagyobb szakmai felkészültséget követel a vezetőktől és dolgozóktól egyaránt. A jelenlegi oktatási évben 942 tanfolyamon 15.000 dolgozó készül a szakmunkás-vizsgára. A növekvő igényeket figyelembe véve bevezették a hároméves tanulóképzést. A szakemberek a vezetők számára közgazdasági, üzemgazdasági iskolákat szerveztek. A szakmai fejlődéssel egyidejűleg hatalmas változások következtek be a kulturális, a szociális, az egészségügyi helyzetben is. Vannak már olyan gazdaságok, ahol a dolgozók igénylik, hogy a szétszert majorok helyett emeletes lakóépületeket építsenek számukra.

Ismertette a miniszterhelyettes a kongresszusi verseny eredményeit, majd bejelentette, hogy az állami gazdaságok az idén ünnepélyesen emlékeznek meg megalakulásuk 10. évfordulójáról. Ez alkalomból a gazdaságokban tíz esztendője dolgozókat emlékjelvényrel tüntetik ki és jutalmazzák. A jubileumi évben a legfontosabb feladat, hogy a jól bevált nagyüzemi módszereket minél szélesebb körben megismerjék és alkalmazzák a termelőszövetkezetek. /MTI/

--

13-35

B.28.kiadás 1959. április 10. 13 óra 15 perc

A lottohúzás eredménye

1959. április 10.

A lotto 15. játékhetében 4,413.120 szelvény érkezett a Sportfogadási és Lottoigazgatóságra. Egy nyerőosztályra így 1,654.920 forint nyereség jut. A zsalosztógróti járási művelődési házban rendezett sorsoláson az alábbi számokat húzták ki:

3, 26, 27, 31, 49 /MTI/

- 0 -

Termelészövetkezetek kertészkednek a Dráva egykori medrében

1959. április 10.

Félévszázaddal ezelőtt, amikor a Drávát szabályozták, egyes helyeken új mederbe terelték a folyót. Az egykori Dráva-meder humusz-talaja kitűnő termőföld és az elmúlt évtizedekben - főleg Matty és Old környékén - virágzó kertészetek alakultak ki. Az idén télen a Dráva menti falvak sorra szövetkezeti közösségekbe alakultak és most a termelészövetkezeti tagok folytatják a hagyományos zöldségtermelést a folyómederben.

A mattyi dolgozó parasztok világéletükben neves kertészek voltak. Egyikük, Tóman Dezső például a megyében is mindig az elsők között szállított primőrútot a pécsi és a komlói piacokra.

Most a Jászórenyese Tsz-ben folytatják a kertészkedést a mattyi "zöldségesek". Brigádvezetőjük a híres kertész, Tóman Dezső lett. Az elmúlt hetekben 35 holdon telepítettek közös kertészetet. A karalábé, káposzta, karfiol-palánták már a földben vannak és ezekben a napokban az öntözőrendszer kiépítésén dolgoznak, mivel hamarosan megérkezik a kertészeti az osztag. A kertészetet úgy alakították ki, hogy azt jövőre 150 holdra bővíthessék. /MTI/

- 0 -

Szervány-barackosok helyett zárt gyümölcsösöket telepítenek Kecske-mét környékén

1959. április 10.

A Kecske-mét környéki barackosokban a mintegy 400 holdra tehető szervány-gyümölcsfák pótlását nagyrészt befejezték: 15.000 osemetét ültettek el április első napjaiban az egyénileg gazdálkodók a kiöregedett, vagy beteg fák helyére. Az új telepítésekben mind nagyobb részt vállalnak a kecske-méti járás termelészövetkezetei. Ezideig csak 35 holdnyi barackosuk volt a termelészövetkezeteknek, s most tavasszal 161 hold zárt gyümölcsösöt telepítettek. Ebből 119 hold kajszit. A legnagyobb új telepítést a bugaci Petőfi Tsz-ben hajtották végre, ahol 40 holdon kerültek helyükre a kajszibarack osemeték. /MTI/

- 0 -

B.29.kiadás 1959. április 10. 13 óra 15 perc

Emelkedett a zöldsáru-felhozatal - Megjött a fehér jégosaprotek

1959. április 10.

A Nagyvásartelepre pénteken reggel 30 vagon és 9 tehergépkocsi áru érkezett, ebből 6 vagon burgonya; 14 vagon vegyes zöldsáru, 5 vagon alma, és 5 vagon tojás.

A vidékről és a főváros környékéről a kedvező, csapadékos időre egyre több idei zöldsáru érkezik. Pénteken a 3 vagon paraj árubeséget teremtett a piacokon. A Csepel szi et bolgar kertészek fehér jégosaproteket szállítottak a osarnokba, s osomnként 2.-2.80 forintért árusították. A földművesszövetkezeti osarnoki zöldséges boltok a prokódlit kilónként 4.80, az osztályozott spargát 14-26 forintért árusították, a levesbe való törmelékspargát 8 forintért adták, a piros hónaposretket 1.90-2.40, a salátát 2.-2.60 forintért hozták forgalomba. A burgonya, hagyma és a levesbe való zöldség ára nem változott.

A szövetkezeti baromfi boltok az idei rántani-való élősirkét kilónként 35, az élő öregosirkét 25, a tyukot 24, az élő öreg kakast pedig 21 forintért árusították. /MTI/

- 0 -

Félmillió forint többletbevétel öt nap alatt

1959. április 10.

A sztálinvárosi kohászok első ízben gyártanak nagy foszförtartalmu "luxemburgi" öntődei vasat, amely vékonyfalú öntvények készítéséhez használják. A kétezer tonnás megrendelésnek körülbelül a felét már legyártották és az első szállítmányokat utnakindították a budapesti, a salgótarjáni és a kecske-méti öntődébe. Az öntődek a "luxemburgi" vasért tonnánként körülbelül háromszáz forinttal többet fizetnek, mint a rendes öntődei vasért. Így öt nap alatt, amíg a megrendelt mennyiséget elkészítik körülbelül félmillió forint többletbevételhez jut a Dunai Vasmű. /MTI/

- 0 -

B 30. kiadás 1959 április 10. 14 óra 25 perc

Szponzorált hoztak és bányagépeket és kőszertbiztosító berendezéseket Lengyelországból a kongresszusi verseny segítésére.

1959 április 10.

A Nehézipari Minisztérium szponzorációs főosztálya azzal segíti a bányák kongresszusi versenyét, hogy meggyorsítja a munkahelyek gépesítését. Rövidesen több új hazai gépet állítanak munkába, de külföldről is hoznak be gépi berendezéseket.

A baráti Lengyelországból 19 páncélkaparó, egy páncélkaparón mozgó fejtő- és rakodógépet, 3900 acélsüveggerenda, továbbá tíz szírtett 22, 24 és 26 levegős vitla érkezik. Szállításukat már áprilisban megkezdik és a kongresszusi versenyben valamennyit üzembe állítják. Az új gépeket és a korszerű biztosító berendezéseket azokban a bányákban szerelik fel, ahol a verseny érdeke leginkább megkívánja.

Lengyel szakemberek is jönnek hazánkba, hogy segítsenek a gépek üzembehelyezésénél. Ugyanakkor a lengyel bányákat magyar bányagépészeti dolgozók is keresik fel és tanulmányozzák a hozzánk érkezett gépek ottani működését.

Ezzel azonban nem fejeződik be az ideai gépesítési program. A növekvő fejtési teljesítményeknek megfelelően további gépesítéssel gondoskodnak a bányabeli szállítás meggyorsításáról. Folytatják a fejtési acéltámok és acélsüveggerendák beszerzését is. Az év végéig legalább 17.000 acéltámot és 13.000 süveggerendát építenek be a bányákban. /MTI/

Nyolcmillió szőlőoltványt készítettek az idén Abasáron - Már külföldre is szállítanak

1959 április 10.

A múlt század 90-es éveiben pusztított nagy filoxeravész után hazánkban először Abasáron indult meg a veszedelmes élősködőnek ellenálló vadlányos szőlőoltványok készítése. Csekhamar kialakult a Sárhagy tulsó vidéken, Nagyrudon az "oltványosok" másik központja, később pedig még a Zalaszentgrót környéki szőlőgazdák is felismerték, és virágzó szőlőkultúrát teremtettek a környéken. Az abasári oltványosok az idén minden eddiginél nagyobb mennyiségű szőlőoltványt készítettek. A helybeli SZÖLFA-telep nyilvántartása szerint legalább nyolcmillió oltvány van a pincékben. A kitűnő, kétéves Muscat Ottonel, a Kakfrankos, a Chasselas, a Passatuti, a Leányka, a Szőlőskertek királynője és a Zöldszilvári oltványok egy részét a baráti országok vásárolják meg. Az első abasári oltványszállítást a napokban indították utnak a Csehszlovák Köztársaságba. /MTI/

13-35

B 31. kiadás 1959 április 10. 14 óra 25 perc

Kedvezményes szarvasmarhahizlalási és borjúnevelési feltételek a termelőszövetkezeteknek

1959. április 10.

Április 15-én indítja meg az Élelmézésügyi Minisztérium Állatforgalmi Igazgatósága a réginél kedvezőbb feltételekkel új szarvasmarhahizlalási és borjúnevelési szerződés-kötést. Az 1960 évi átadásra szerződő termelőszövetkezetek az 551 kilón felüli, hizlalt, extrém minőségű bikákért kilonként 16, a tinókért 17 forintot, a 451 kilón felüli extrém minőségű hizott üszőkért kilonként 14 forintot adnak. Azok a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportok, amelyek a szerződésben kikötött súlyban, egy időben 10-19, legalább elsőosztályú hizott marhát adnak át, kilonként 1 forint, a 20 vagy ennél több, ugyanőszak elsőosztályú hizott marha egy tételben történő átadása esetén 1,50 forint mennyiségi felárat kapnak az állatforgalmi vállalatoktól.

A borjúnevelési akció keretében az állatforgalmi vállalatok felvásárlási áron körülbelül 7000, négyhónaposnál fiatalabb borjút adnak át a szerződő termelőszövetkezeteknek. A borjakat 12-24 hónap múlva hizott állapotban adják át a termelőszövetkezetek az állatforgalmi vállalatoknak. Minden szerződött borjú után 1000 forint kamatmentes nevelési előleget és kedvező áron egy-egy mázsa korpát kapnak a termelőszövetkezetek. /MTI/

A kongresszusi verseny eddigi eredményei Ferenőváros-pályaudvaron: 4038 tonna szenet takarítottak meg, a megengedettnél 255,671 órával kevesebbet tartózkodtak a teharkocsik a rendezőben

1959 április 10.

Ferenőváros pályaudvar vasutasi, - a mozdonyvezetők és a forgalmi dolgozók - az első közt csatlakoztak a kongresszusi versenyhez és március 21, továbbá április 4 tiszteletére újabb és újabb versenyszakaszt kezdeményeztek. Az eddigi munka értékelésére most került sor és bebizonyosodott, hogy Ferenőváros pályaudvaron jól dolgoztak.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás

1959 április 10

14 óra 05 perc

/A kongresszusi... folyt/

A fűtőház vasutasai azt ígérték, hogy az idén mintegy 12.000 tonna szenet takarítanak meg. Eddig 4038 tonna szén megtakarításával büszkélkedhetnek. Ezt elsősorban annak lehet köszönni, hogy sok irányvonalot indítottak, tehát a mozdonyokat jobban ki tudták használni, a mozdonyvezetőket pedig gondot fordított a gépek tisztítására, s az ugynevezett egylapátos szövőzet módszerrel jobban ki tudták használni a gőzfejlesztésre a tüztérbe juttatott szenet. A brigádok egymás között vetélkednek, s az eredményeket napról-napra figyelemmel kísérik.

A fűtőház dolgozóitól nem akarnak elmaradni a forgalmi beosztottak sem. Úgyelnek arra, hogy a rendezőpályaudvaron minél rövidebb idő alatt állítsák össze a tehervonatokat. A kongresszusi versenyben a tolatásnál 2500 órát akarnak megtakarítani, s már eddig 1174 órával tolattak kevesebbet az előirtnál. Nagyobb súlyú tehervonatokat állítanak össze, s általában ebben az esztendőben eddig egy-egy tehervonatot 54 tonnánál több árut és terméket szállított a tervezettnél. A múlt évben 385 tehervonatot indítottak, az idén 420 vonat-
tal akarnak kevesebbet indítani, hogy így megtakarítsák a mozdonyok, s a vonatkiszóró személyzet utját. Eddig 88 vonatot "takarítottak meg". A törekvések közt az is megtalálható, hogy a kocsik minél kevesebbet tartózkodjanak az állomáson. Ezzel ugyanis meggyorsul a kocsiforgalom. Az engedélyezett tartózkodási időből eddig az idén 255.671 órát sikerült megtakarítani, s ezzel a tehervonatok gyorsabban és pontosabban juthatnak rendeltetési helyükre. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B.33. kiadás

1959. április 10.

14 óra 10 perc

Időjárásjelentés

1959. április 10.

A Meteorológiai Intézet jelenti 1959. április 10-én déli 13 órakor:

Csendesebb idő

Nyugat-Európát hűvös oceáni légtömegek borítják. Kelet-Európában déli felől szubtrópusi lé tömegek nyomulnak. A két levegőfajta határán Közép-Európában szeles, csapadékos az időjárás. Hazánkban osztrótkön fokozatosan beborult az ég. Napközben eső esőhol sem esett, a hőmérséklet 18-22 fokra emelkedett. Az éjszaka folyamán a Kárpát-medencébe is behatolt a tőlünk nyugatra levő hűvösebb levegőfajta első hulláma és a Tisza vonalán többhelyen okozott esőt. Kőszegen 24, Sopronban 21, Rajkán és Magya. rovárott 15-15 milliméter csapadékot mértek. Az éjszakai legalacsonyabb hőmérsékletek a nyugati megyékben 5-8, az ország középső területein 10-13, a keleti határszél mentén 13-16 fok közé estek.

Budapesten osztrótkön a hőmérséklet napi középértéke 15.0 fok volt, a sokévi átlagnál 5.4 fokkal magasabb. Budapesten pénteken a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre viszonyított légnyomás 750 milliméter, erősen emelkedő irányzatú.

Várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, többhelyen, főként ma délután záporosó, zivatar. Mérsékelt, időnként élénk délnyugati nyugati szél. Az éjszakai lehűlés keleten erősödik, nyugaton alig változik. A nappali felmelegedés viszont nyugaton erősödik, keleten nem változik.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton 4-7, keleten 7-10 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 15-18 fok között.

Távolabbi kilátások: a nappali felmelegedés kissé fokozódik.

A mai dunai vízállás: 222 centiméter. /MTI/

13.35

MTI BELFÖLDI HIREK

B.34. kiadás 1959. április 10. 14 óra 20 perc

Vetik a kukoricát Csongrádban

1959. április 10.

Csongrád megyében az elmúlt napokban lehullott 8-10-milliméteres esapadék után gyorsan fejlődnek a tavaszik. Azokon a helyeken, ahol február végén földbe tették a borsót már kapadják a 15-20 centiméteres növényeket. Sokhelyütt sarabolják a cukor- és takarmányrépát is. Az eső kedvező magágyat teremtett, s miután a talajhőmérséklet elérte a 10-12 fokot, a termelőszövetkezetek megkezdték a kukorica vetését. A megye szövetkezetei az idén mintegy 8.000 holdon négyzetesen vetik a fontos takarmánynövényt. /MTI/

Baromfitenyésztési tanácskozás Zalaegerszezen

1959. április 10.

A hazafias Népfront mezőgazdasági bizottsága és a Zala megyei tanács mezőgazdasági osztálya pénteken baromfitenyésztési tanácskozást rendezett Zalaegerszezen. A szakelőadás után a termelőszövetkezetek szakemberei beszámoltak arról, hogy az idén 15 Zala megyei termelőszövetkezet tér rá a nagyüzemi baromfitenyésztésre, s mintegy 50 közös gazdaság 400-500-as baromfitenyésztést létesít. /MTI/

Kiállításal egybekötött munkásvédelmi konferencia Zalaegerszezen

1959. április 10.

A helyi ipari és városgazdálkodási dolgozók szakszervezetének Zala megyei elnöksége kiállításal egybekötött munkásvédelmi konferenciát rendezett Zalaegerszezen. A tanácskozáson résztvevő szakszervezeti aktivisták és vállalati igazgatók megvitatták a dolgozók élet- és munkakörülményeit. A szakszervezet sok hasznos javaslattal segítette a vállalati igazgatókat abban, hogyan javíthatják meg a munkakörülményeket, hogyan teremthetnek egészségesebb munkahelyeket anélkül, hogy nagyobb beruházásokra lenne szükség. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B.35. kiadás 1959. április 10. 14 óra 50 perc

Megezdte kongresszusi felajánlásainak teljesítését a mezőgépipar

1959. április 10.

A mezőgépipari üzemek, elsősorban a termelőszövetkezetek megsegítésére, eddig kerekén 80 millió forint értékű tőbbletmunkát vállaltak. A felajánlások még tartanak, a vállalások teljesítése azonban már megkezdődött. Az iparág márciusban kiegyenlítette év eleji elmaradását, s havi tervét 3millió forinttal túlteljesítve, az elmúlt 13 év egyik legjobb eredményét érte el.

A makói, a szombathelyi és a törökszentmiklósi gyárak kivételével valamennyi mezőgépipari üzem nemcsak havi, hanem első negyedévi tervén felül is nagymennyiségű gépet, berendezést és alkatrészt gyártott. A Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár 26 egység műtrágyaszort, a Malmgépgyár 14 gabonaszort, a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyár 16 osztoranyító ekét, más üzemek sima hengereket, palántaültető gépeket készítettek tervükön felül. Az EMAG a kombajnokhoz félmillió forint értékű, a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyár az ekékhez és vetőgépekhez 290.000 forint értékű potalkatrészt készített azon kívül. A Szállítástervezések Gyára és a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyár a második negyedévben esedékes termékek egy részét már ugyancsak elkészítette, hogy az őszi tervezett gyártmányok is nagyrészt hataridő előtt, a nyári időnyre elkészülhessenek. A második negyedév helyett a két gyár már átadott 42 oséplőgépet és az ekékre szerelhető 270 tarlóhántó betétet.

A minőséget vizsgáló bizottságok megállapítása szerint a mezőgépipar most elkészült termékei kifogástalanok. /MTI/

Lengyel színmű bemutatójára készülnek a Madách Színházban

1959. április 10.

A Madách Színház Kamaraszínházában rövidesen bemutatják Jerzy Jurandot lengyel szerző Harmadik osongetés című, mai tárgyú színművét.

A darab osceletménye egy színházban játszódik és egy színdarab születésének történetét eleveníti meg az első próbától a bemutatóig.

A darabot Both Béla rendezi. A díszleteket Sikli Emil, a jelmezeket Mialkovecky Erzsébet tervezte. A főbb szerepeket Tolnay Klári, Uray Tivadar, Timar József és Ladányi Ferenc alakítja.

Jurandot színművét május 15-én mutatják be a Madách Színház Kamaraszínházában. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK
B 36. kiadás 1959. április 10. 15 óra 10 perc

Elutaztak a Szovjetunióba a József Attila Színház művészei
1959. április 10.

A József Attila Színház együttese pénteken kétnetes vendégszereplésre utazott a Szovjetunióba. A művészek bucsuztatására megjelent a Nyugati pályaudvaron Dénes Leó, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének alelnöke, Kovács Kálmán, a Művelődésiügyi Minisztérium színházi osztályának vezetője, Fejér István író, a József Attila Színház számos művésze, továbbá képviseltette magát a szovjet nagykövetség és a fővárosi tanács.

Fodor Imre, igazgató elmondotta, hogy a József Attila Színház az első hazai prózai társulat, amely a Szovjetunióban szerepel. A meghívás a magyar-szovjet kulturális egyezmény keretében történt és a műszi személyzettel együtt a társulat 33 tagja utazik a Szovjetunióba. A művészekkel tart Rednai György, a fővárosi tanács művelődési osztályának csoportvezetője. Az együttes Lvov, Munkács, Ungvár és Beregszász városokban tart előadásokat, Fejér István Bekötött szemmel című drámáját adják elő. A vendégszereplés idején a József Attila Színházban változatlanul megtartják a műsoron levő előadásokat.

A Szovjetunióban szereplő társulat előreláthatólag április 24-én este érkezik vissza a fővárosba. /MTI/

-o-o-o-

Több szomszédos és távolabbi országból érkeznek látogatók a Budapesti Ipari Vásárra

1959. április 10.

A Budapesti Ipari Vásáron kiállítóként résztvevő hét baráti ország és mintegy 150 nyugati cég hivatalos megbízottain kívül sok más külföldi vendég is érkezik Magyarországra a vásár idejére. Több országban számosan jelentkeztek a magyar külügyi és külkereskedelmi szerveknél, hogy szeretnék megtekinteni a Budapesti Ipari Vásárt. A baráti országokból érkezőkön kívül jönnek majd látogatók Ausztriából, Franciaországból, Angliából, Nyugat-Németországból, Olaszországból és Svájcól is. A budapesti vásárirroda értesítést kapott például, hogy Argentínából és Iránból is jönnek majd vendégek a vásárra. /MTI/

-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK
B.37.kiadás 1959. április 10. 15 óra 15 perc

Középparasztok a termelészövetkezetekben - Tapasztalt, tekintélyes középparasztokat választanak a vezetőségbe az új termelészövetkezetek

1959. április 10.

Az idei télen, koratavasszon nagy lendülettel megindult termelészövetkezeti mozgalom egyik jellemvonása, hogy az új termelészövetkezetekben mindenütt nagy számban jelentkeztek felvételre a tekintélyes középparasztok. A belépőket nagy megbecsüléssel fogadták, értékes szervezési és termelési tapasztalataikat igyekeznek hasznosítani a közösben; beválasztják őket a vezetőségbe, munkabrigádokat adnak a kezükre, kikérik a véleményüket a gazdaság ügyes-bajos dolgaiban.

A deszki Kossuth Termelészövetkezet taglétszáma az idén csaknem háromszorosára gyarapodott. A száznyolcvan új belépő között szép számmal vannak középparasztok, akik képzettségüknek, rátermeltségüknek megfelelő beosztást kaptak. Antoni István, nyolcholdas középparasztot például az intézőbizottságba választották, Baranyi Józsefre pedig egy harmintagú munkacsoport irányítását bízták. Baranyi József a falu egyik legjobb hagymatermelő gazdája volt, s most ő irányítja a közös gazdaság hagymakertészetét. A szorgalmas középparasztok általában mindenütt megtalálják számításukat: Csikós Mihály és fia csak nemrég tagja a termelészövetkezetnek, de csupán március hónapban kilencvenöt munkaegységet teljesítettek. Mivel a szövetkezet negyven forint értékű munkaegységet tervez, egy hónapi munkával ketten csaknem négyezer forint jövedelemhez jutnak. Az okányi Alkotmány Termelészövetkezetet hatázdéhszonlat új belépő több mint háromezer hold szántófölddel gyarapította. Közülük 274 középparaszt, akik máris otthonosan érzik magukat a szövetkezetben, tapasztalataikkal, anyagi erejükkel is hozzájárulnak a közös gazdaság felvirágoztatásához. A február közepén huszonekét holdjával belépett Dani Béni tanácsára nemrég kétholdnyi szőlőt telepített a termelészövetkezet. Az ezen a vidéken ritkaság számba menő szőlő telepítésénél Dani Béni nemcsak szakmai tanácsával, hanem saját szőlőjéből hozott szaporító anyaggal is segítette a közös gazdaságot. Mások vetőmagjal és iggerővel működtek közre a tavaszi vetésnél, a jó takarmánybázis megalapozásánál.

A kiváló törzsállattenyésztéséről híres Bacs megyei Csávoly község lakosai jövedelmének tekintélyes részét az állattenyésztés adja. A szövetkezeti mozgalom máris erős gyökereket eresztett itt, s a termelészövetkezetek élére tulajdonrészt tekintélyes középparasztok kerültek. Az új közös gazdaságok között legjobb az Aranykalász Termelészövetkezet, amely a tizenhat holdas Namháber József elnöklete alatt máris kialakította törzsállatállományát, a közös tehénésztet napi fejési átlaga eléri a husz litert.

/folyt.köv./

/Középparasztok...1.folyt./

A bevitt szarvasmarhák túlnyomó része törzskönyvezett. Az elnökön kívül a brigádvezetők és munkacsoportvezetők is a sokat tapasztalt középparasztok sorából kerültek ki. A Heves megyei tapasztalatok is azt mutatják, hogy a legtekintélyesebb, legjobb szaktudású középparasztokat bevonják a közös gazdaságok vezetésébe, nem ritkaság, ahol a közgyűlés elnökeinek választják őket.

Somogy megyében nagy számú középparaszt lépett az újonnan alakult termelészövetkezetekbe. A somogyiszil-gadócsei Petőfi Termelészövetkezetben az ötszázharmincven új belépő közül több mint kétszázötven középparaszt, akik már egyéni gazdálkodásuk idején is sok elismerést szereztek. Kelemen József, tizenöt holdas középparaszt a falu egyik legjobb növénytermesztő gazdája volt, most harmadmagával dolgozik a közösben és az egyik növénytermesztési brigád irányításával bízták meg. Hasonlóan nagy megbecsüléssel örvend Huszencs József volt középparaszt, aki az Országos Mezőgazdasági Kiállításon tavaly több díjat nyert. Amikor a közösbe lépett, tizenhat szarvasmarhát, továbbá két lovat és tizenöt hold földet vitt magával. Most az állattenyésztési brigád vezetője és igen életrevelő munkát kívánó vezetője a közös állomány továbbfejlesztésére.

A fiatal zseli termelészövetkezetekben már az alakuló közgyűléseken javaslatot tettek a tagok, hogy az addig legjobban gazdálkodó középparasztokat válasszák a vezetőségbe. A zalaszentbálsai Kossuth Termelészövetkezetben az elnök munkájának megkönnyítésére függetlenített brigádvezetőt választottak. A tagság egyhangúlag Gál Mihály, tizennégy holdas középparasztra szavazott, aki a múlt években mintagazdaságot szervezett a tizennégy holdján. A szövetkezet tagja nem is csalódott Gál Mihályban, mert nagy hozzájárítással, gazdag tapasztalataival felhasználásával már sokat leadított a csaknem ezerholdas közös gazdaságon. Zalaszentmihályon ugyancsak a legtekintélyesebb középparasztokat állították az üzemegységek élére.

Baranyában - ebben a jobbára középparaszti megyében - tízezer módos paraszt tért át a közös gazdálkodásra az elmúlt hónapokban. Az új termelészövetkezetek kétharmada tapasztalt középparasztokat választott elnököknek. Gerdén, a megye egyik legjobb állattenyésztő községében Duzsei Józsefet választották meg az Új Március Termelészövetkezet élére, aki kiváló üszővel, teheneivel eddig két első és két második díjat, továbbá több oklevelet nyert az Országos Mezőgazdasági Kiállításon.

/folyt.köv./

/Középparasztok...2.folyt./

A híres állattenyésztő gazda saját nevelésű, törzskönyvezett üszővel és teheneivel hatékonyan segítette a közös állomány kialakulását. A tervek szerint törzstenészetet létesítenek és tenyészállatokat nevelnek eladásra. A sárbogárdi Sallai Termelészövetkezetben az újonnan belépő három Zádori testvér: Istvánt, Lajost és Imrét - akik összesen körülbelül ötven holddal léptek a közös gazdaságba - a szövetkezet tizenöt holdas gyümölcsösének és tizenkét holdas szőlőjének gondozásával bízták meg. Sárszentágotán, a Március 15. Termelészövetkezetbe nemrég belépett Heltér János középparasztot agronómusi teendőkkel bízták meg, aki saját tapasztalatai alapján nagyüzemi kertészetet szervez a közösben. /MTI/

-o-o-o-

Husz termelészövetkezetben kétszáz Bács megyei KISZ-fiatal
termeszt az idén /hibridkukoricát

/önállóan

1959. április 10.

A KISZ Bács megyei bizottsága felhívással fordult az ifjúsági szövetség valamennyi tagjához, hogy új munkasikerekkel kezdeményezésekkel, ötletekkel készüljenek a pártkongresszusra. A felhívás nagy szerepet játszott a visszhangot keltett. 127 fiatal traktoros a gépállomásokon széleskörű takarékosági mozgalom indított. Céljük az, hogy az éves tervek teljesítése mellett legalább öt százalék üzemanyagot takarítsanak meg ebben az esztendőben. A kukoricatermesztés korszerű módszereinek elterjesztésében is nagy szerepet vállaltak a fiatalok. A bajai, a bacsalmási és a kiskunfélegyházi járásokban 20 termelészövetkezet 200 KISZ-fiatalja természet az idén a vezetőség engedélyével önállóan hibridkukoricát, 23 termelészövetkezeti KISZ-szervezet fiataljai vállalták a termelészövetkezeti központok rendezését; igen sok fát ültettek el a központokban és a trágyatelepek nagy részét átnyelték. Az Izsáki Állami Gazdaság fiataljai szőlő-gyümölcs és zöldségtermelő exportbrigádokat alakítottak, s felügyeletet vállaltak a gyümölcsök exportminősége felett. /MTI/

-o-o-o-

B 40. kiadás 1959. április 10. 16 óra 05 perc

Cegléden járt az iraki tudományos és kulturális küldöttség

1959. április 10.

A hazánkban tartózkodó iraki tudományos és kulturális küldöttség pénteken délelőtt meglátogatta a ceglédi Dózsa Népe Termelési Szövetkezetet. Radosza Miklós, a szövetkezet elnöke köszöntötte a vendégeket, üdvözlését Taha Bakir, a delegáció vezetője tolmácsolta. Az irakiak megtekintették a gazdaságok és elbeszélgettek a dolgozókkal. /MTI/

/ akiknek

-o-o-o-

Az önköltségsökkentés módszereiről tanácskoztak az oroszországi bányászok

1959. április 10.

Az oroszországi bányákban pénteken megtartott termelési tanácskozásokon, a pártfőtitkár szellemében, az önköltségcsökkentés és a gazdaságosabb termelés módszereit vitatták meg a bányászok. A szénmedence egyik legnagyobb aknájában, a XVII-es aknában a megengedettnél több bányafát és robbanóanyagot használnak fel. Az értekezleten a bányászok olyan hiányosságokra hívták fel a figyelmet, amelyek megszüntetésével lényegesen jobb eredményeket érhetnének el. Kifogásolták, hogy gyakran rosszabb fát kapnak a kért méretnél s így kénytelenek elfűrészelni, a levágott darabot pedig már nem tudják felhasználni. Szóvártatták azt is, hogy sok robbanóanyagot takaríthatnának meg, ha a lélmesterek jobban ügyelnének a furdlyukok helyes telepítésére. Az üzem vezetői bejelentették, hogy ebben az évben husz kőteféle kislelőgépet kapnak a csapatok, ezzel lényegesen növelhetik a termelékenységüket.

A XVI-os akna bányászai elmondották, hogy a bányagépek ésszerűbb üzemeltetésével negyedévenként 25.000 kilowattórával csökkenthetik az áramfogyasztást, s ugyanakkor havonta egy frontfejlesztés biztosításához elegendő bányafát takaríthatnak meg.

A tanácskozásokon elhangzott javaslatok megvalósításával és a kongresszusi vállalások teljesítésével az oroszországi bányászok az év végéig csaknem hatmillió forintot takaríthatnak meg.

/MTI/

-o-o-o-

B 41. kiadás 1959. április 10. 16 óra 30 perc

A múlt év őszi és az idén tavaszi 500 millió facsemetét ültettek el az erdőgazdaságok

1959. április 10.

Az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetői az állami erdőgazdaságok vezető szakembereivel és szakszervezeti bizottsági elnökeivel megbeszéltek az időszerű tennivalókat, s azt, milyen lehetőségek nyílnak a tervezettnél nagyobb arányú nyereség elérésére.

A Főigazgatóság felügyelete alá tartozó faipari vállalatok rönkellátása kedvezőtlen szállítási helyzet ellenére kielégítő volt, sőt tiz százalékos túlteljesítést sikerült elérni. A bányák számára a tervezettnél 13 százalékkal több bányafát szállítottak. Szép eredményeket hozott a tavaszi erdőültetés. Az elmúlt év őszi és az év tavaszán összesen több mint 10.000 hektáron teleltették új erdőket és több mint 28.000 hektáron mesterségesen felújították a vágásokat. A két idényben 500 millió facsemetét és több mint öt millió suhángot, valamint sorfát használtak fel az erdőültetésnél. Felkészültek az őszi és a tavaszi felmunkákra is; a csémete és suhángellátás zavartalan lesz.

A megbeszélésen összesítették az állami erdőgazdaságok kongresszusi felajánlásait. A Főigazgatóság már a tervkészítésnél az 1960-ra tervezett színvonal elérését tűzte célul és a gazdaságok többsége eddig sikeresen oldotta meg feladatát. A termelési szövetkezetek építkezéseinek támogatására 20.000 köbméter fűrészárut adnak át. A nyárfatelepítési program mielőbbi megvalósításáért, a papírgyártás fejlesztéséért az erdőgazdaságok túlteljesítik a tervezett tervet. Megszervezik a rezgényár-telepítést ütemi méretekben. Az ország erdőgazdaságai a kongresszusi versenyben összesen 15 millió forint értékű tervben felüli nyereség elérését vállalták. /MTI/

-o-o-o-

/ nyárfa ültetési

Külföldi újságírók megtekintették a kísérleti atomreaktort

1959. április 10.

A Magyarországon működő külföldi sajtó- és rádiótudósítók egy csoportja pénteken Várkonyi Péternek, a külügyminisztérium sajtóosztály vezetőjének kíséretében megtekintette a eszillebárci kísérleti atomreaktort.

Az újságírókat Jánossy Lajos akadémikus, a Központi Fizikai Kutató Intézet igazgatója, Lál Lénárd igazgatóhelyettes és Veres György, a reaktor főmérnöke tájékoztatta, majd részleteiben megismerkedtek az első magyar kísérleti atomreaktor munkájával. /MTI/

-o-o-o-

B 44. kiadás 1959. április 10. 16 óra 55 perc

Üzembe helyezték az Egyesült Vegyiművek szintetikus mosószerszerek-
alapanyaggyártó üzemét

1959. április 10.

Az Egyesült Vegyiművek rákoskeresztúri telepén pénteken átlután üzembe helyezték az ország első dodecylbenzol üzemét. A dodecylbenzol az igen keresett szintetikus tisztító- és mosószerek, az Ultra mosogatópórnak, a Rapid, a Duna és a többi korszerű mosópórnak fontos alapanyaga. Eddig a szükséges mennyiséget a Német Szövetségi Köztársaságból és Angliából hozták be. Az Egyesült Vegyiművek új üzemének a hazai igénynek körülbelül a felét fedezi, tenát tekintélyes devizacsúszókat takarít meg.

Az új gyárreszleget 1957 nyarán kezdték építeni, körülbelül hárommillió forint beruházási bankhitelből. A munka a múlt év végén fejeződött be. A kétnapos üzempróba jól sikerült. Része van ebben a Budapesti Kőolajipari Gégyárnak és az Általános Szerelőipari Vállalatnak, amelyek a gépeket készítették, illetve felszerelték.

Az üzembe helyezés ünnepségen ott voltak az Országos Tervhivatal, a Nehézipari Minisztérium, a CHEMOLIMPEX külkereskedelmi vállalat és a XVII. kerületi partbizottság képviselői. Az üzembe helyezés után a jelenlevők megtekintették az új gyárreszleget, amely bonyolult vegyi eljárásokkal petróleumból dodecylbenzolt, ebből szulfonálással pasztát készít. A paszta a tulajdonképpeni alapanyag, amelynek egy részét maga az Egyesült Vegyiművek használja fel Ultra mosogatópórnak gyártására, más részét a tisztítószer gyáraknak és a textilgyáraknak adja át.

Az új gyárreszleget évi 600 tonna pasztát készít. Ennek az üzemnek a tapasztalatai alapján az öt éves tervben újabb dodecylbenzol részleg épül a nyarán 6.000 tonna teljesítmény-képességgel. /MTI/

-o-o-o-

Finn politikus magyarországi látogatása

1959. április 10.

Johannes Virolainen volt finn külügyminiszter, a Finn Agrárpárt egyik vezetője a Hazafias Népfront elnökségének meghívására feleségével együtt néhánynapos látogatásra Budapestre érkezett pénteken. A vendégeket a ferihegyi repülőtéren Dinnyés Lajos, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának tagja, Szetmári Nagy Imre és Binari László, a Hazafias Népfront titkárai fogadták. Jelen volt az érkezésnél Fodor Zoltán, a Külügyminisztérium II. politikai osztályának vezetője, valamint Toivo H. Heikkilä, a Finn Köztársaság budapesti ügyvivője. /MTI/

-o-o-o-

B 45. kiadás 1959. április 10. 17 óra 35 perc

Egy hét alatt 100.000 néző az Almatlan évek előadásain

1959. április 10.

Április 2-án óta két új magyar filmet játszanak nagy sikerrel a fővárosi és vidéki filmszínházak. Telt házak előtt bereg a Mériássy-házaspár alkotása, a csepeli emberek 1945 előtti életét bemutató Almatlan évek című új film: Budapestben egy hét alatt 100.000-nan nézték meg. Ugyancsak április 2-án mutatták be az Utolsó felvonás című dokumentumfilmet, amelyet Kolonits Ilona állított össze. Az ujdonságot a főváros két mozijában 25.000 ember látta. A MOKAI tájékoztatása szerint a két film vidéken is nagy sikert arat és mindent telt házak előtt játsszák. /MTI/

-o-o-o-

Szovjet árubemutató Szolnokon

1959. április 10.

A KPVDSZ Szolnok megyei bizottsága és a TIT rendezésében Szociálista kereskedelen a Szovjetunióban címmel pénteken előadást tartottak Szolnokon, majd ezt követően, a városi tanács nagytermében, árubemutatót rendeztek a nálunk is kapnato szovjet gyártmányú cikkekből. /MTI/

-o-o-o-

A földművelésügyi miniszter rendelete a termelészövetkezeti
elnökök, mezőgazdászok és könyvelők működésének szabályozásáról

1959. április 10.

A földművelésügyi miniszter, az érdekelt miniszterekkel, illetve a Szakszervezetek Országos Tanácsa elnökségével, valamint a Termelészövetkezeti Tanács és a SZÖVOSZ elnökével egyetértésben, rendeletileg szabályozta a termelészövetkezeti elnökök, mezőgazdászok és könyvelők működésének egyes kérdéseit.

A rendelet előírja, hogy az 500 holánál nagyobb földterülettel rendelkező, valamint a megyei mezőgazdasági osztály által kijelölt, erősen bőszerű kulturákkal foglalkozó kisebb mezőgazdasági termelészövetkezetekben állandó jelleggel kell szakképzett mezőgazdászt alkalmazni.

/folyt.köv./

/A földművelésügyi miniszter...1.folyt./

Az ezer holdnál nagyobb területen gazdálkodó termelőszövetkezetekben, ha belterjes kultúrákkal foglalkozik, a rendelet előírása szerint a vezető mezőgazdászon kívül más szakképzett mezőgazdászt, az állattenyésztéssel foglalkozó termelőszövetkezetek pedig állatorvost is foglalkoztathatnak. A rendelet alkalmazása szempontjából szakképzett mezőgazdásznak számít az, aki az Agrártudományi Egyetem, mezőgazdasági főiskolán, vagy akadémián oklevelet szerzett, vagy ezeknek külföldi agrármérnöki oklevelet Magyarországon honosították és legalább két éves szakmai gyakorlattal rendelkezik. A mezőgazdasági technikumot - középiskolát, felső mezőgazdasági iskolát - végzettk, a rendelet értelmében abban az esetben minősülnek szakképzett mezőgazdásznak, ha legalább hároméves szakmai gyakorlatot igazolnak.

1959. február 1-től termelőszövetkezetben, vezető mezőgazdasági munkakörben csak olyan szakember alkalmazható, aki a meghatározott képzettséggel rendelkezik és állami gazdaságban, vagy arra alkalmas termelőszövetkezetben, gyakorlott szakember irányításával, legalább két évig dolgozott.

Brigádvezetői feladatok ellátásával lehetőség mezőgazdasági technikumot, vagy kétéves mezőgazdasági szakiskolát végzett termelőszövetkezeti tagot kell megbízni.

A mezőgazdászt a Közgyűlés, lehetőség, vegye fel a tagok közé és válassza meg elnökselyettesnek. Ha ez nem lehetséges, hosszabb időre szóló szerződéssel kell alkalmazni.

Megszabja a rendelet a mezőgazdászok jog és feladatkörét. Az előírás szerint a termelés szakmai kérdéseiben - az elnökkel egyetértésben - a mezőgazdászt illeti meg az intézkedés joga. Feladatai - többek között - hogy gondoskodik a tervszerű tevékenység fenntartás megszervezéséről, a közös állattenyésztés fejlesztéséről és nagyüzemi módszereinek bevezetéséről. A brigádok és a munkacsoportok munkájának irányítása és ellenőrzése, a tagok szakmai oktatásának és az agrártechnikai ismeretek terjesztésének megszervezése, az egyes munkák elvégzése idejének és módjának megállapítása, a brigádok és a munkacsoportok vezetőinek beszámoltatása és a nem megfelelő, hanyag munka - munkaegység jóváírás nélküli - megismételtetése is hatáskörébe tartozik.

/folyt.köv./

Ötszáz holdnál kisebb területű szomszédos közös gazdaságok részére lehetővé teszi a rendelet, hogy közösen foglalkoztassanak mezőgazdászt.

175

/A földművelésügyi miniszter...2.folyt./

Előírja a rendelet a továbbiakban, hogy minden termelőszövetkezetben, állandó jelleggel, szakképzett könyvelőt is kell foglalkoztatni. Szakképzett könyvelőnek minősül, aki mérlegképes könyvelői, vagy ezzel egyenlő értékű képesítéssel és legalább hároméves számviteli gyakorlattal, illetve, aki képesített kettős könyvelői, vagy ezzel egyenlő értékű képesítéssel és legalább hároméves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

A könyvelő feladata a számvitel és a pénzgazdálkodás rendjének, valamint a pénzügyi fegyelem megtartásának biztosítása. Pénz- és hitelgazdálkodás tekintetében nem illeti meg önálló rendelkezési jog. Az alkalmazási feltételek nem érintik azokat a termelőszövetkezeti könyvelőket, akik 1959. január 1. előtt kezdték meg működésüket.

A termelőszövetkezeti elnökökkel kapcsolatban a rendelet megállapítja, a feladatkör ellátására politikai képzett ségüknél, rátermettségüknél és gyakorlati ismereteiknél fogva a szövetkezeti nagyüzemi gazdálkodás megszervezésére és irányítására alkalmas dolgozókat kell felkérni és megválasztani. Az elnök megválasztásához a megyei tanács végrehajtó bizottságának előzetes hozzájárulása szükséges, és csak annak beleegyezésével lehet - akár fegyelmi eljárás útján is - elmozdítani.

Az elnök, továbbá a tagként működő mezőgazdász és könyvelő munkaegység részesedését és egyéb járandóságát, valamint a munkaszabaddal alkalmazott mezőgazdász és könyvelő munkabéret a közgyűlés a hatályos jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően állapítja meg. /MTI/

-o-o-o-

MTI BELFÜLDI HIREK
B 48. kiadás 1959. április 10. 18 óra 50 perc

Átadták rendelkezésének az új gyári közegészségügyi és járványügyi állomást

1959. április 10.

Győrött pénteken felavatták az új közegészségügyi és járványügyi állomást, amelyet 4,5 millió forint költséggel építettek.

Az új intézmény átadásánál jelen volt dr. Doloschall Frigyes egészségügyi miniszter, dr. Vilmos Gyula egészségügyi miniszterhelyettes, Lombos Ferenc, az MSZMP Győr-Sopron megyei bizottságának első titkára, Katona Lajos, a Győr-Sopron megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, dr. Móth Béla, az egészségügyi Minisztérium főosztályvezetője, dr. Bakács Tibor, az Országos közegészségügyi Intézet főigazgatója.

A felavatáskor dr. Doloschall Frigyes egészségügyi miniszter a megye egészségügyi helyzetének ismertetése után hangsúlyozta: Győr-Sopron megyében a termelőszövetkezeti mozgalom fellendülése új nagy feladatokat ró az egészségügyi szervekre is. Az új közegészségügyi és járványügyi állomásnak figyelemmel kell kísérnie, hogy megfelelően helyezze el az új mozdulási létesítményeket, továbbá a községrendezési terveket, a nagyüzemi gazdaságok ivóvizellátását, a közétkeztetés kérdését. A fejlődő állattenyésztéssel kapcsolatos közegészségügyi kérdésekről szólóan a miniszter, majd a megye üzemi dolgozóinak egészségügyi ellátottságáról beszélt.

Az állomást dr. Kollárszky Miklós, a közegészségügyi és járványügyi állomás vezetője vette át. /MTI/

-o-o-o-

Kőrösi Csoma Sándor - emlékest Szolnokon

1959. április 10.

Kőrösi Csoma Sándor születésének 175. évfordulója alkalmából a Hazafias Népfront Szolnok megyei bizottsága és a MTI pénteken Szolnokon emlékestet rendezett. Az emlékesten dr. Bakcsy Ervin ismertette a nagy tudós életét és munkásságát. /MTI/

-o-o-o-

MTI BELFÜLDI HIREK
B 49. kiadás 1959. április 10. 18 óra 50 perc

A termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztésével kapcsolatos feladatokról és más időszerű kérdésekről tanácskoztak a Hazafias Népfront megyei titkárai, elnökei

1959. április 10.

A Hazafias Népfront megyei, városi elnökei és titkárai pénteken dr. Harrer Ferenc elnökletével értekezletet tartottak a népfront székházában. A tanácskozáson Harmati Sándor, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára tájékoztatta a résztvevőket bel- és külpolitikai kérdésekről. Beszámolójában részletesen foglalkozott a népfront békabizottságainak feladataival.

Elmondotta, hogy április 20. és június 20. között a társadalmi és a tömegszervezetekkel együtt jubileumi üléseket rendeznek Budapesten és a megyeszékhelyeken a békevilágmozgalom fennállásának tizedik évfordulója alkalmából. Az ünnepi üléseken megjutalmazták a legjobb békeharcosokat. A járáásokban, városokban és községekben békeüléseken emlékeznek meg a mozgalom egy évtizedes fejlődéséről, s tájékoztatják a hallgatóságot a nemzetközi kérdésekről.

Az elmúlt hetekben, hónapokban a népfront-mozgalom jelentős mértékben dolgozott a mezőgazdaság szocialista átszervezésének sikereért. E munkát a jövőben is folytatják a bizottságok, de az eddiginél nagyobb gondot kell fordítaniuk a békemozgalom kiszélesítésére, a tanácsok támogatására, a községfejlesztési tervek megvalósítására, az ismeretterjesztésre és a városok, falvak különböző rétegei közötti felvilágosító munkára is.

Után Gyimesi András, a Veszprém megyei népfront-bizottság titkára számolt be arról, milyen feladatok vannak a Hazafias Népfrontra a mezőgazdaságban. Rámutatott, hogy a mozgalom aktivistáinak minden segítségét meg kell adniuk a közös gazdálkodás útjára lépett parasztnak. A bizottságok ismerjék az érdeklőségekkel a minta-alapszabályt, az elnökök, a titkárok tanulmányozzák a termelőszövetkezetekkel kapcsolatos rendeleteket, hogy pontos és részletes tájékoztatást tudjanak adni a hozzájuk fordulóknak. Ismertessék meg a paraszttal a munkaegységsszámítást is.

/Folyt.köv./

18/4

MTI BELFÖLDI HIREK
B 50. kiadás 1959. április 10. 18 óra 50 perc

/A termelészövetkezeti mozgalom... 1. folyt./

Gyimesi András a továbbiakban több értékes Veszprém megyei kezdeményezésről adott számot. A megyei népfrentbizottság például több javaslatot dolgozott ki a szőlőtermelés vidékek problémáinak megoldására, az új termelészövetkezeti elnökök képzésére és a tsz-községek növekvő kulturális igényeinek kielégítésére. A dolgozó parasztok szakismereteinek bővítését, műveltségének gyarapítását egyes községekben kihelyezett termelészövetkezeti technikummal kívánják segíteni. A technikumban a közismereti tárgyakat általános iskolai tanárok, a szakanyagokat pedig a köznevelési és a pápai mezőgazdasági technikumok pedagógusai tanítják majd. Kővágószőlőn és Nagyalásonban az oktatás már meg is kezdődött - a résztvevők öt hónap alatt elvégzik az általános iskola VII. és VIII. osztályát, majd előkészítő tanfolyamon vesznek részt, s ezután a négyéves kineveltyezett mezőgazdasági technikum első osztályába kerülnek. Ha az oktatásnak ez a formája beválik, a következő évben tovább szélesítik.

Egy másik érdekes kezdeményezés a községi művelődési házak, orvosi rendelők, tantermek és pedagóguslakások építéséhez nyújt segítséget: építésmérnökök, kőművesek és ácsok részvételével műszaki csoportot alakítanak, amely terveket készít ezeknek a létesítményeknek a kivitelzéséhez. A csoport főként az anyag- és hitelfedezet nélküli építkezésekhez ad majd műszaki segítséget.

A beszámolót követő vitában felszólalt Hajós Vilmos, a Győr-Sopron megyei népfrentbizottság titkára, aki a tsz-mozgalom megyei tapasztalatairól beszélt. A népfrent-bizottságok most az új termelészövetkezetek segítését tekintik főfeladatuknak. Arra törekednek, hogy az tsz-ek támogatása társadalmi ügyvé váljék az egész országban. A segítőkészségnek szép példáját adták legutóbb a Magyaróvári Kísérleti Intézet munkatársai, akik a soproni egyetem tanáraival együtt minden községben talajtérképet készítettek, ami fontos előfeltétel a helyes és eredményes termelésnek.

A népfrent-bizottságok brigádokat szerveznek istállók építésére s a soproni járásban ugyancsak brigádok vizsgálták meg az egyes községekben, hogy hol vannak istállóvá átalakítható épületek. A vizsgálat eredményes volt, s a járásban ösdig 1.500 férőhelyet találtak.

Befejezésül arról szólt, hogy a parasztok nagy munkakedvvel dolgoznak a termelészövetkezetekben, s tavaszi munkák zömét mindenütt befejezték.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK
B 51. kiadás 1959. április 10. 19 óra 15 perc

Nyilvántartásba veszik a butángáz-fogyasztókat

1959. április 10.

Budapesten számos olyan háztartási propán-butángáz fogyasztó van, aki a Gáz- és Szénsavárt. kesítő Vállalat nyilvántartásában nem szerepel és a háztartási készüléket, gázipalackot engedély nélkül használja. Az illetékes szervek most az országos fogyasztás megállapítása és a gázellátás folyamatosságának érdekében ezeket a fogyasztókat is nyilvántartásba kívánja venni. /biztosítása

A jelentkezők nyilvántartásba vételével lehetőség nyílik az engedély nélküli gázfogyasztók részére - ha a palackon kívül a szükséges nyomáscsökkentő felszereléssel is rendelkeznek - a szabályos gázhasználati engedély megszerzésére. Az érintetteknek a lakónyelük szerint illetékes kerületi tanács végrehajtó bizottságának kereskedelmi osztályán kell jelentkezniük április 30-ig. A jelentkezők ellen semmilyen eljárást nem indítanak, s folyamatosan ellátják őket gázzal. /MTI/

-o-o-o-

Dögei Imre földművelésügyi miniszter látogatása Kaposvárott

Vid Szb Li Mi

1959. április 10.

Penteken délután Kaposvárra látogatott Dögei Imre földművelésügyi miniszter, Somogy megye országgyűlési képviselője. A megyei partbizottság épületében tanácskozott a megye vezetőivel az időszerű mezőgazdasági kérdésekről. /MTI/

-o-o-o-

A Revizor bemutatója Kaposvárott

1959. április 10.

A kaposvári Csiky Gergely Színház Gogol születésének 150. évfordulója alkalmából pénteken bemutatta az író Revizor című háromfelvonásos vígjátékát. /MTI/

-o-o-o-

Nagyszabású öntözési ankét Kecskeméten

1959. április 10.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Bács-Kiskun megyei tanács együttes rendezésében pénteken nagyszabású öntözési ankét kezdődött Kecskeméten. Résztvett a tanácskozáson Dégen Imre, az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője, dr. Soós Gábor, a Földművelésügyi Minisztérium növénytermesztési főigazgatója, Molnár Frigyes, az MSZMP megyei bizottságának titkára és Dallos Ferenc, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, a vízügyi igazgatóságok képviselői, kutatóintézetek, a helyi tanácsok vezetői és számos mezőgazdasági szakember.

Az ankét megnyitó előadását Dégen Imre főigazgató tartotta az öntözéses gazdálkodás jelentőségéről. Elmondotta, hogy Magyarországon mindössze 134.000 holdon folyik öntözéses gazdálkodás, ezzel szemben a jóval kisebb területtel rendelkező Bulgáriában már 700.000 holdat öntöznek. Dr. Soós Gábor az öntözéses gazdálkodás népgazdasági jelentőségéről beszélt. Kiss György, a bajai vízügyi főigazgatóság főmérnöke a Bács megyei öntözési rendszer műszaki kérdéseiről tartott térképekkel illusztrált tájékoztatást. Ismertetve többek között, hogy újabb mintegy 70.000-80.000 hold öntözőtelep bekapcsolására készültek el a fejlesztési tervek.

Az előadásokat vita követte. /MTI/

-o-o-o-

Irak és Magyarország együttműködéséről, Irak kulturális életéről számolt be a bagdadi kulturális küldöttség

Ujvárosi úti hírek

1959 április 10.

Az Iraki Köztársaság hezánkban tartozkodó kulturális küldöttsége pénteken délután a MUOSZ székházában tájékoztatta a magyar sajtó képviselőit Irak kulturális fejlődéséről, a két nép kapcsolatainak elmélyítéséről. A sajtófogadáson megjelent Rózsa Irén, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének főtájkára, a Külügyminisztérium képviselője és a magyar sajtó számos munkatársa.

A vendégeket Szűcs István, az Ujságíró Klub titkára üdvözölte, majd a delegáció tagjai közül Taha Bakir, a közoktatásügyi minisztérium főosztályvezetője, a küldöttség vezetője és dr. Hamdi Yunis, a közoktatásügyi minisztérium főosztályvezetője tájékoztatták a sajtó képviselőit. Elmondották, hogy az iraki és a magyar nép kapcsolatai szilárd alapon állnak, s népük nem felejtje el azt a támogatást, érdeklődést, amelyet a magyarok az iraki, s általában az arab nép iránt tanúsítottak és tanúsítanak. Az aláírásra kerülő kulturális egyezmény is a két nép barátságát szolgálja ujságírók, művészcsoportok, sajtó-információk, rádió- és televízió műsorok, egyetemi hallgatók, tudományos kutatók, könyvek, hanglemezek, kiállítások cseréjével.

A delegáció tíz napot tölt Magyarországon. Több kulturális intézményünket látogatták már meg, s kicserélték nézeteiket az érdeklődésüknek megfelelő tudományág magyar képviselőivel. Véleményük szerint helyes lenne, ha Irak tudományos kutatói egybegyűjtenék és kiadnák az elmúlt évszázadok arab földrajz- és történettudósainak magyar vonatkozású írásait.

A továbbiakban Irak kulturális életét elemezték. Az iraki nép csaknem teljesen nélkülözi az operát, szindarabokat viszont játszanak az országban, különböző színjátszó csoportok. Klasszikus és modern műveket adnak elő, ez utóbbiakban szorosban egybefonódik a politikai és a társadalmi téma. A forradalom nagy ösztönzést adott a színjátszó-mozgalomnak is. A filmeket eddig jórészt az Egyesült Államokból, az Egyesült Arab Köztársaságból és nyugateurópai országokból hozták be, de a forradalom téren is fordulatot hozott és ma már mind nagyobb számban játszanak Irakban szovjet, kínai, népi demokratikus filmeket. Az újabban hozzájuk került magyar filmeknek igen nagy a sikerük. Legában Irakban eddig négy játékfilm készült el.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 54. kiadás 1959 április 10. 10 óra 45 perc

/Irak és Magyarország... folytatása/

Irakban a hatodik-hetedik életévről kezdődik az iskolai oktatás. Az alapfokú iskola hat éves, a záróvizsga után a fiatalok az ötéves középiskolába kerülnek, vagy mezőgazdasági, ipari, művészeti szakiskolát választanak. Azt követi a főiskola és az egyetem. Orvosi, gyógyszerészi, jogi, középiskolai tanárképző és más főiskolák működnek az országban. Az egyetemhez kapcsolva most négy új intézetet nyitottak meg, amelyek közül az egyikben modern nyelveket - angol, orosz, németet, franciát, spanyolt és kínait - tanítanak, a következő évben pedig újabb nyelveket áll színternek a tantervbe, többek között a magyart is. Erre a főiskolára azok a fiatalok mennek, akik külföldi ösztöndíjat kapnak, diplomáciai szolgálatra készülnek, kereskedelmi levelezők kívánnak lenni, vagy fordításokkal akarnak foglalkozni. Magyarországról két nyelvtanár utazik majd Irakba. 1960-ra bevezetik a kötelező oktatást, különös tekintettel arra, hogy a régi rendszer hagyatékaként igen magas az analfabéták száma. Elkészültek a tervek a felnőttek oktatására is. Új, modern egyetemét építenek fel, amely 12.000-15.000 hallgatót tud befogadni, s épületében különböző tudományos intézményeket és kollégiumokat is helyeznek el. A forradalom előtt csak nyugati országokba küldték egyetemi hallgatókat, most azonban már a Szovjetunióba, Kínába, a népi demokratikus országokba, s így többek között Magyarországra is kiterjesztik ezt.

A sajtófogadás végén Szücs István mondott köszönetet a tájékoztatásért. /MTI/

- o -

Békenagygyűlés Jászberényben a Béke Világtanács megalakulásának 10. évfordulója alkalmából

1959 április 10.

A hazafias Népfront Szolnok megyei bizottsága, a városi pártbizottság pénteken békegyűlést rendezett Jászberényben, a Béke Világtanács megalakulásának 10. évfordulója alkalmából. Az ünnepségen Nánási László, az Elnöki Tanács tagja, az Országos Béketanács alelnöke, Szolnok megye országgyűlési képviselője tartott beszédet a béke-mozgalom évtizedes harcának eredményeiről és a béke-mozgalom feladatairól. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 55. kiadás 1959. április 10. 19 óra 30 perc

Megnyílt Herman Lipót kiállítása a Csók István Galériában

1959. április 10.

A képzőművészeti Alap hípszernokainak rendezésében a mester születésének 75. évfordulóját köszöntve, pénteken kiállítást nyílt a Csók István Galériában Herman Lipót Munkácsy-díjas festőművész alkotásaiból. Az ünnepségen résztvett kulturális életünk számos kiválósága, nevezetesen művészek és sok érdeklődő. Ott volt a diplomáciai testület több tagja is. A megnyitó közönsége szeretettel köszöntötte a 75 éves művészt. Herman Lipótot, Fehér Zsuzsa művészettörténész megnyitójában méltotta a mester gazdag pályafutását.

Herman Lipót majdnem hat évtizeddel ezelőtt, 1901-ben választotta hivatásának a festészetet. Pályafutását a Budapesti Műterajziskolában - a mai képzőművészeti főiskola előde - kezdte, s magyar képzőművészet szíve elhunyt számos kiválósággal együtt. Az elmúlt évtizedek alatt mintegy 3.000 képet festett. Ebből több mint kétezret a világ minden táján magántulajdonban őriznek. Sok műve a Szépművészeti Múzeum, illetve a Nemzeti Galéria gyűjteményébe került. Sokoldalú művész; a felszabadulás után elsők között választotta témáinak a társadalmi változott életét. Ott volt Sztálinvárosban az új város születésénél is. A Csók István Galériában rendezett tárlaton azokat a műveit mutatja be, amelyeket 1954-ben megnyílt gyűjteményes kiállítása óta festett. Mestertét a főváros, a zsenyei, a szigligeti, a sarospataki, a nagymarosi, a hévízi táj inlette új meg új alkotásokra. A kiállításon 70 festményét ismerheti meg a látogató.

Herman Lipót kiállítása a Csók István Galériában április 26-án zárul. /MTI/

- o - o - o -

Országos üzemi főorvosi értekezlet az Egészségügyi Minisztériumban

1959. április 10.

Április 10-án az Egészségügyi Minisztériumban országos üzemi főorvosi értekezletet tartottak.

Az értekezleten, melyen az ipari munkások egészségügyi ellátása fejlesztésével kapcsolatos feladatokat tárgyalták meg, résztvettek a megyék és a nagyvállalatok üzemi főorvosai, a szak-szervezetek főorvosai, valamint a tanácsok egészségügyi osztályai egészségügyi feladatokkal foglalkozó munkatársai. /MTI/

- o - o - o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 56. kiadás 1959. április 10. 20 óra 40 perc

Előadás a Szovjetunió szakszervezeti mozgalmáról a SZOT központi iskolán

1959. április 10.

Pénteken a után a SZOT központi iskolán a SZOT elnöksége által rendezett nemzetközi kérdésekről szóló előadás-sorozatban több mint 400 szakszervezeti vezető és aktivista részére előadást tartott Szántó Rezső főszerkesztő, az MSZBT elnökségének tagja. A Szovjetunió szakszervezeti mozgalmanak története címmel. Az előadás után török István, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Vas- és Fémmipari Dolgozók Szakszervezetének főtitkára, aki a magyar küldöttség tagjaként résztvett a szovjet szakszervezetek III. kongresszusán, beszámolt a kongresszus munkájáról. /MTI/

-o-o-o-

A Magyar Néphadsereg Színháza

1959. április 10.

pénteken este bemutatta Richard Nash, Az esőcsináló című színművét. A darabot Kazimir Károly rendezte. Szereplők: Billicsi Tivadar, Zách János, Szatmár István, Verebes Károly, Bulla Ilma, Fager Antal, Pénei Lajos és Györfly György. A bemutató közönsége a darabot tetszéssel fogadta. /MTI/

-o-o-o-

A Petőfi Színházban

1959. április 10.

pénteken este bemutatták Stendhal Vörös és fekete című regényének színpadi változatát. A darabot Kürti Pál rendezte, a főbb szerepeket Bánki Zsuzsa, Gordon Zsuzsa, Szabó Gyula, Ince László, Kovács Károly és Kovács László alakította. /MTI/

-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 57. kiadás 1959. április 10. 20 óra 40 perc

A termelőszövetkezeti mozgalom.. 2. folyt.

Csúka János, Hejér megyei népfront-titkár elmondotta, hogy a termelőszövetkezetek megerősítésére műszaki patronáló csoportot alakítottak, amely szorosban együttműködik a megyei tanács mezőgazdasági osztályával. Kócsa Ferenc, a Szabolcs-Szatmár megyei népfront-bizottság titkára a széleskörű politikai munka jelentőségéről beszélt, mert a megye parasztsága élénken érdekli a III. kongresszus anyaga iránt és nagy figyelemmel kíséri a német kérdésben előterjesztett szovjet javaslatokat. Nyíregyháza április második felében politikai akadémiát indítanak, amelyen nemzetközi kérdésekről, a mezőgazdaság fejlesztéséről és különböző kulturális kérdésekről hangzanak előadások és viták. Megvitatják többek között az új orvosi rendtartást is. A népfront a termelőszövetkezetekben előadásokat rendez a pénzgazdálkodásról és az adminisztrációkról, a felvásárlási és értékesítési problémákról, a szövetkezeti demokráciáról, a társadalombiztosításról és különböző jogi témákról.

Bátkai Pál, Békés megyei titkár elmondotta, hogy a termelőszövetkezetek építkezéseinek megkönnyítésére a megyei téglagyártómérnökei vállalták, hogy tanfolyamon oktatják a termelőszövetkezeti tagokat a szénporos téglaféltetésre és bemutatják, hogyan kell a téglákat lemezcéttel összeállítani. Nagy az érdeklődés az új téglákban az öntözés iránt, hiány van azonban szakemberektől. Ezért most vizügyi szakemberekből megyei akcióbizottságot hoztak létre, amely segítséget nyújt az öntözéses gazdálkodáshoz. Dr. Ortutay Gyula, a Hozafias Népfront Országos Tanácsának titkára hangsúlyozta: erre kell törekedni, hogy a községi politikai munkából a népfront-bizottságok tevékenyen vegyék ki részüket. Szatmári Nagy Imre, a Hozafias Népfront-titkára hangsúlyozta, hogy a termelőszövetkezeti községekben a népfront-bizottságoknak fokozott tevékenységet kell kifejteniük a termelőszövetkezetek megerősítéséért. /MTI/

-o-o-o-

/ Országos Tanácsának

MTI BELFÖLDI HIREK
B 58. kiadás 1959. április 10. 6 óra perc

Időjárásjelentés

1959. április 10.

A Meteorológiai Intézet jelenti 1959. április 10-én este 21 óraker:

Csendesebb idő

Ezrőpa középső-területei felett alacsony nyomású képződmény fekszik. Kiterjedt esőzések vannak a Balti tenger környékén, az Alpokban és a Pó síkságon. Hazánkban ma széles felhős idő volt, több felő záporral, Siófokon, Keszthelyen, Nagykánizsán zivatarral. A hőmérséklet nyugaton általában 13-16, de Pécsen, keleten 18-20 fok volt még.

Budapesten pénteken 21 óraker a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 750 milliméter, erősen süllyedő irányzatú. Várható időjárás szombaton estig:

felhőátvonulások, többhelyen záporral, helyenként zivatarral, időnként élénk szél. Az éjszakai lehűlés nyugaton alig változik, keleten erősödik. A nappali felmelegedés nyugaton kissé erősödik, keleten valamivel gyengül. Várható legelacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton 4-7, északkeleten 2-5, máshol 6-9 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 15-18 fok között.

Távolabbi kilátások: a nappali felmelegedés fokozódik. /MTI/

-o-o-o-

A szerkesztőségek figyelmébe!

A mai B 20. kiadás /A kormány szóvivője...7.folyt./ harmadik bekezdésének tizedik sorában a név helyesen: Sárkány József. Ugyanezen bekezdés tizenötödik sorában a Népszabadság január 15-i száma helyett: a Népszabadság január 18-i száma irandó. /MTI/

-o-o-o-

Vége

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Rósa, Budapest, D. Fém Hca 5-17. Telefon: 159-490, 359-590

B 1 kiadás

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

1959. április 11.

6 óra - perc

Dürrög a magyar strucc - Az alföldi legelőkön, rétségeken kezdődik a tuzokvadászat

1959. április 11.

A gólyahír megjelenése jelzi rendszerint a legnagyobb hazai madarunk, a tuzok dürgési idejét. Ilyenkor inkább tuzoklövésre a vadászok az Alföld rónáira, hogy a mindenképp szűkülő legelőkön, rétségeken az oshonos magyar struccok között zsákmányt szerezzenek. A vadászati szakemberek szerint a Nyugat- és Közép-Európából szinte teljesen kipusztult tuzok az első világháború előtt még nagy falkákban tartózkodott a Hanság ingoványos rétjein és az alföldi pusztákon, a tilalmi időközön kívül minden különösebb megkötés nélkül, szabadon vadászhattak. A két világháború alatt azonban annyira lecsökkent a tuzokállomány, hogy külön vedelmi rendszabályról kellett gondoskodni. Az utóbbi években lassan ismét meggyarapodott a tuzokok száma - a legutóbbi vadszámlálás idején már 1800-ra becsültek - de még jóideig csupán a helyes ivararány kialakítása végett szűkös kilövéseket engedélyezik. /MTI/

-o-o-o-o-

Megkezdtek a szekszárdi Tanácsköztársaság emlékmű felállításának előkészületeit

1959. április 11.

Makrisz Agamemnon szobrászművész Tanácsköztársaság szobornívót Szekszárdon a Béni-Balogh Adám Múzeum előtti téren állítják fel. Az Em. Kőfaragó és Építésszobrászipari Vállalat az előkészítő munkát már elkezdte. A talapzat ruszikai díszsamárványból készül. A bronz szoborkompozíció 2.50 méter magas, 5 méter széles. Mögötte 2.60 méter magas és 7.60 méter széles faltömb húzódik. A szobor hátoldalán a ferde felületből függőlegesen négy kőlap emelkedik ki, ezeken 120 mártír neve olvasható. A költségvetésbe felvették a szobor környezetének rendezését is.

Az emlékművet előreláthatólag a második félév elején avatják. /MTI/

-o-o-o-o-

Az IBUSZ társasutazást szervez Lengyelországba

1959. április 11.

Az IBUSZ május 31-től 10 társasutazást szervez a lengyelországi Zakopaneba. A 11 napos ut részvevői Kassáig repülőgépen utaznak, onnan pedig autóbussz viszi őket Zakopaneba. Megtekintik Krakkót is. A részvételi díj 1964 forint. Jelentkezni április 13-tól lehet az IBUSZ irodáiban. /MTI/

-o-o-o-o-